



ओली पछि हट्दा जोगियो कार्कीको पद

- कोशीको मुख्यमन्त्रीमा हिक्मत कार्कीलाई नै निरन्तरता दिन एमाले अध्यक्ष ओली तयार
- बागमतीमा संख्या पुर्‍याउने संघर्ष जारी, जगन्नाथ थपलिया र किरण थापा मुख्य आकांक्षी

जेबी योञ्जन



काठमाडौं- कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री हिक्मतकुमार कार्कीलाई हटाउने एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको प्रयास अन्ततः सफल हुन सकेन । मुख्यमन्त्री कार्की आफ्नो अडानबाट पछि नहटेपछि ओली नै पछि हटेका छन् ।

भक्तपुरको गुण्डुस्थित निवासमा बुधबार भएको छलफलपछि ओलीले कार्कीलाई तत्कालका लागि मुख्यमन्त्रीकै जिम्मेवारीमा निरन्तरता दिने निर्णय सुनाएका हुन् । मुख्यमन्त्री कार्कीले ओलीको भनाइ उद्धृत गर्दै प्रभावसँग भने, 'मैले प्रदेश अध्यक्षको पनि कुरा सुनेँ, सचिवको कुरा पनि सुनेँ, तपाईंकै कुरा पनि सुनेँ । हाललाई काम गर्दै गर्नुस् । पछि उपयुक्त निर्णय गरौंला भन्नुभयो ।'

यसअघि ओलीले कार्कीलाई राजीनामा दिन निर्देशन दिएका थिए । एमाले प्रदेश संसदीय दलका उपनेता तिलकमार मेन्याङ्बोलाई मुख्यमन्त्री बनाउने तयारीसमेत गरिएको थियो ।

उता विराटनगरमा कार्कीविरुद्ध हस्ताक्षर अभियानसमेत चलाइयो । बहुमत सांसदको हस्ताक्षर जुटेको

मैले प्रदेश अध्यक्षको पनि कुरा सुनेँ, सचिवको कुरा पनि सुनेँ, तपाईंकै कुरा पनि सुनेँ । हाललाई काम गर्दै गर्नुस् । पछि उपयुक्त निर्णय गरौंला भन्नुभयो ।

हिक्मत कार्की मुख्यमन्त्री, कोशी प्रदेश

दावी गरियो । तर, दुईतिहाइ समर्थन नपुग्ने देखिएपछि नेतृत्व परिवर्तनको योजना अघि बढ्न सकेन । मुख्यमन्त्री कार्कीले सुरुदेखि नै आफू सहजै नहट्ने अडान राख्दै आएका थिए ।

'म संसदीय दलको नेतामात्रै भएर मुख्यमन्त्री भएको होइन । दुईतिहाइ प्रदेशसभा सदस्यको विश्वासको मत लिएर सरकार बनेको हो । यो उपधारा ५ को सरकार हो र आफ्नै ढंगले अगाडि बढ्छु,' उनले सोमबार विराटनगरमा भनेका थिए ।

बुधबार ओली, कार्की, प्रदेश अध्यक्ष घनश्याम खतिवडालगायतबीच भएको छलफलपछि अन्ततः ओलीले नेतृत्व परिवर्तनको निर्णय स्थागित गरे । 'अध्यक्षले पनि आफ्नो कुरा राख्नुभयो । मुख्यमन्त्रीले

पनि राख्नुभयो । हामी सबैले कुरा राखेपछि अध्यक्षले हाललाई निरन्तरता हुने निष्कर्ष सुनाउनुभयो,' खतिवडाले भने ।

यससँगै केही दिनदेखि चर्किएको कोशी प्रदेशको सत्ता विवाद तत्कालका लागि टरेको छ । कार्कीले पद जोगाएका छन् भने नेतृत्व परिवर्तन गर्ने ओलीको योजना हालका लागि रोकिएको छ ।

यता बागमती प्रदेशमा मुख्यमन्त्री बन्ने संघर्ष उत्कर्षमा पुगेको छ । मुख्यमन्त्रीको एक वर्ष कार्यकालका लागि नेताहरूबीच आरोप-प्रत्यारोप, हस्ताक्षर अभियान, राजीनामाको दबाव र मध्यरातसम्म छलफल हुने अवस्थामा पुगेको छ ।

एमाले र नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा)बीच भएको नयाँ सत्ता समीकरणअनुसार बागमती प्रदेशको नेतृत्व एमालेले पाउने सहमति भएपछि पार्टीभित्र मुख्यमन्त्री कसलाई बनाउने भन्ने विषयमा तीव्र प्रतिस्पर्धा सुरु भएको हो । एमाले बागमती प्रदेश संसदीय दलका नेता जगन्नाथ थपलिया चार वर्षदेखि दलको नेतृत्व गरिरहेका कारण मुख्यमन्त्री बन्नेमा हुक्क थिए । तर, भक्तपुरबाट निर्वाचित सांसद किरण थापा मगर पनि दावेदारका रूपमा अघि आए ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सरकारले सभापति थापामाथि निगरानी बढाएको कांग्रेसको आरोप

- गृह मन्त्रालयको निर्देशन र संरक्षणमा सवारीसाधन प्रयोग गरी पार्टी सभापति गगन थापा र सञ्चार क्षेत्रका व्यक्ति तथा कार्यालयलाई लक्षित गरी निगरानी बढाएको आरोप
- प्रतिनिधिसभा नियमावलीलाई अन्य कानुनभन्दा माथि राखेर 'सुपर कानुन' बनाउन खोजिएको, जसले सांसदहरूलाई कानुनभन्दा माथि उभ्याउने र संविधानको क्षेत्राधिकार मिच्ने काम गरेको दाबी
- भ्रष्टाचारप्रति शून्य सहनशीलता नारामामात्र सीमित रहेको, आफ्नै मन्त्री र नेताहरूको सम्पत्तिको स्रोतमाथि उठेका प्रश्नहरूको जवाफ नदिएको र राहदानी खरिद प्रकरणमा अख्तियार प्रमुखलाई बन्धक बनाएको आरोप
- आर्थिक मन्दीका बेला विनाप्रमाण छापा मार्ने, व्यवसायीलाई धरपकड गर्ने र मन्त्रीहरू स्वयं कानुन हातमा लिएर व्यवसायीमाथि अशोभनीय व्यवहारमा उत्रिएकोप्रति आपत्ति
- ग्यास तथा मलको अभाव हल गर्न कुनै कार्ययोजना नल्याएको, शिक्षा क्षेत्रमा अन्याय सिर्जना गरेको आरोप



प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले पार्टी सभापति गगन थापालाई सरकारले निरन्तर निगरानीमा राखेको आरोप लगाएको छ । मंगलबार कांग्रेस प्रवक्ता देवराज चालिसेले ललितपुरस्थित पार्टीको मुख्यालय सानेपामा पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरी गृह मन्त्रालयको निर्देशनमा थापामाथि निगरानी बढाइएको आरोप लगाएका हुन् ।

विभिन्न सवारीसाधनमार्फत सरकारले थापामाथि निगरानी बढाएको कांग्रेसको आरोप छ । 'नेपाली कांग्रेसका सभापतिलगायत विभिन्न सञ्चार क्षेत्रसँग सम्बन्धित व्यक्ति वा कार्यालयलाई लक्षित गरी गृह मन्त्रालयकै संरक्षण र निर्देशनमा आपराधिक मनोवृत्ति भएका व्यक्तिहरूबाट सवारीसाधन प्रयोग गरी निगरानी राख्ने, त्रास सिर्जना गर्नेजस्ता निन्दनीय कार्य भयो,' कांग्रेसले विज्ञापितमार्फत भनेको छ ।

आलोचकलाई आर्तकित पार्न खोजिएको दाबी कांग्रेसले गरेको छ । 'सरकारले यो आपराधिक क्रियाकलापविरुद्ध निष्पक्ष, स्वतन्त्र र विश्वसनीय छानविन गरी सत्य सार्वजनिक गर्ने साहस देखाओस् र

आफू संलग्न भएको छैन भने पुष्टि गरौस्,' कांग्रेसले भनेको छ ।

सरकार असफल बन्दै गएको आरोप

कांग्रेसले सरकार असफल बन्दै गएको आरोप लगाएको छ । कांग्रेस प्रवक्ता चालिसेले सरकारले खोजेकोसमेत आरोप लगाए । 'यो सरकार जब नैतिक संकट, राजनीतिक असक्षमता र जनविश्वासको संकटले घेरिन्छ तब समस्याको समाधान खोज्नुको साटो विषयलाई विषयान्तर गर्दै जनताको ध्यान अर्कै विषयमा मोड्ने प्रयासमा लीप्त रहेको देखिन्छ,' प्रवक्ता चालिसेले भने ।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का वरिष्ठ नेता बालेन्द्र शाह नेतृत्वको सरकार असफल बन्दै गएको कांग्रेसले दाबी गरेको छ । प्रतिनिधिसभाले हालै पारित गरेको 'प्रतिनिधिसभा नियमावली' देखि राहदानी खरिद प्रकरणसम्मका कामहरू असफल देखिएको कांग्रेसले आरोप लगाएको छ ।

'सुकुमवासी समस्या, भ्रष्टाचारविरुद्धको दोहरो मापदण्ड, गृहमन्त्री सुधन गुरुङसम्बन्धी विवाद, भदौ २३/२४ को घटनादेखि सुनसरीको देवानगञ्ज-कप्तानगञ्ज, सिराहासम्मका घटनामा

सरकार अनुत्तरदायी रहेको हाम्रो अनुभव छ,' कांग्रेस प्रवक्ता चालिसेले भने ।

कांग्रेसले सुनसरीको देवानगञ्ज-कप्तानगञ्जमा भएको घटनाले सरकारी सुरक्षा प्रणालीको कमजोरी भएको जनाएको छ । यसमा सरकार संयमित र जिम्मेवार भएर प्रस्तुत हुन नसकेको कांग्रेसको दाबी छ । 'नागरिक सम्मुख राज्यको उपस्थिति बन्दुकको गोली, लाठी र दमनमा भेटिनु उदेकलाग्दो स्थिति हो,' पत्रकार सम्मेलनपछि प्रवक्ता चालिसेले जारी गरेको विज्ञापितमा भनिएको छ, 'सरकारका व्यक्तिहरू फेसबुकमा सीमित हुनु र निजी सहयोगीलाई घटनास्थलमा पठाउनुले नै सरकारको मनोदशा प्रकट भएको छ ।'

यो घटना छानविनका लागि सरकारी समितिमा भर नपरी स्वतन्त्र, निष्पक्ष, र विश्वसनीय उच्चस्तरीय न्यायिक आयोग बन्नुपर्ने माग कांग्रेसले अघि सारेको छ ।

भदौ २३-२४ को जेन-जी आन्दोलनप्रति लचक बन्दै आएको कांग्रेसले गौरीबहादुर कार्की आयोगको प्रतिवेदन अपुरो र अधुरो रहेको उल्लेख गर्दै मानव अधिकार आयोगको प्रतिवेदनप्रति सरकारको मौनता रहस्यमय रहेको आरोप लगाएको छ । 'मानव अधिकार आयोगको प्रतिवेदनले सरकारमै रहेका केही व्यक्तिको भूमिकाबारे थप अनुसन्धान गर्न र केहीको कानुनी प्रक्रिया अघि बढाउन सिफारिस गरेको परिप्रेक्ष्यमा आरोपित व्यक्तिहरू नै सरकारमा रही गरिने अनुसन्धान निष्पक्ष हुन्छ, भन्नु हास्यास्पद हुन्छ,' कांग्रेसले भनेको छ ।

कांग्रेसले राहदानी खरिद प्रकरणमा प्रधानमन्त्री शाहले अख्तियार प्रमुखसम्मलाई बन्धक बनाएको आरोपसमेत लगाएको छ । त्यसैगरी हालै पारित गरिएको प्रतिनिधिसभा नियमावली, २०८३ मा संविधानको क्षेत्राधिकारभन्दा बाहिर गएर केही विषयहरू राखिएको आरोप लगाएको छ ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

व्यवसाय बन्द गर्ने चेतावनीकाबीच थप ८९ म्यानपावरमाथि विभागको कारबाही

संघ अन्तः- विभागको ज्यादतीकै कारण व्यवसाय बन्द गर्नुपर्ने अवस्था आयो

ममता थापा

काठमाडौं- नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघले वैदेशिक रोजगार विभागका कारण व्यवसाय बन्द गर्ने स्थिति आएको जनाएको छ । युवा, श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयमा भएको छलफलमा व्यवसायीलाई सहजीकरण गर्ने आश्वासन दिए पनि त्यसको केहीबेरमै विभागले कारबाहीको सूचना निकालेपछि व्यवसायीहरू थप रुष्ट भएका जनाइएको छ ।

'मन्त्रीज्यूले व्यवसायीलाई गरेको कारबाही पुनरावलोकन गर्नका निम्ति विभागलाई भनेका छौं, पुनरावलोकन गरेर केही बेरमा सूचना आउँछ भने । हामी हुक्क भएर निस्कियो । त्यसको १५ मिनेटमा सूचना त आयो तर कारबाही गरिएको । त्यसबाट व्यवसायी भन्नु रुष्ट भए,' संघका अध्यक्ष डिकबहादुर खत्रीले भने ।

विभागले मंगलबार ३९ वटा इजाजतपत्र प्राप्त संस्थालाई भारतीय विमानस्थल प्रयोग गरेको भन्दै ५० हजार रूपैयाँ जरिवाना गरिएको सूचना जारी गरेको छ ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा



के भन्छन् व्यवसायी ?

वैदेशिक रोजगार व्यवसायीहरूले वैदेशिक रोजगार विभागले पछिल्लो समय म्यानपावर कम्पनीहरूमाथि गरेको अनुगमन तथा कारबाहीका कारण काम गर्ने अवस्था नरहेको बताएका छन् । धेरैजसो व्यवसायीले केही समयअघि नै काम रोक्न सुझाव दिएको थियो ।

नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघले सरकारलाई गत साउन ८ गते १५ दिनको 'अल्टिमेटम' दिएको थियो । तर यसबीचमा विभागको व्यवहारमा कुनै सुधार नभएकाले आन्दोलनमा जाने भनिरहेका व्यवसायीको भने आ-

आफ्नै धारणा पाइएको छ । विभागले व्यवसायीलाई अपराधीसरह व्यवहार गरेकाले अब सहन नसक्ने व्यवसायी रविन कोइरालाले बताए । 'विभागले हामीलाई अवराधि जस्तो बनाएको छ । हामीलाई अर्थतन्त्र धान्न योगदान पुर्‍याउने व्यवसायी भनेर कहिल्यै कदर गरिएन । अब सहन सक्ने अवस्था छैन,' उनले भने ।

अर्का व्यवसायी तथा वैदेशिक रोजगार व्यवसायी एकता समितिका अध्यक्षसमेत रहेका हरिवहादुर पाण्डेले भने संघले सम्बन्धित निकायमा समस्या नराखी आन्दोलनको

घोषणा गरेर अपरिपक्व निर्णय गरेको बताए । 'आन्दोलन समाधान होइन । विगतमा संघको नेतृत्वले सरकार प्रमुखसँग भेटेर पहल कदमी गर्थे । अहिले सरकार प्रमुख र सरकार चलाउने पार्टीको अध्यक्षसँग संघले हाम्रो कुरा पुर्‍याएको छैन,' उनले भने, 'प्रधानमन्त्रीले सबै व्यवसायीसँग भेट गरिरहेका वैदेशिक व्यवसायीसँग किन वार्ता भएन ?' संघको आह्वान नमानेर काम बन्द नगरेको अवस्थामा अर्कै परिणाम आउनेतर्फ पनि संघ सचेत हुनपर्ने पाण्डेको सुझाव छ ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

विभिन्न मुलुकमा अलपत्र श्रमिकको उद्धार गर्दै श्रम मन्त्रालय

उद्धार प्रक्रिया अगाडि बढाइसकेको श्रममन्त्री यादवको भनाइ



काठमाडौं (प्रस)- युवा, श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयले विभिन्न मुलुकमा रहेका कागजपत्र नभएका र भिजिट भिसामा गएर अलपत्र परेका १५५ जना नेपाली नागरिकलाई उद्धार गर्ने भएको छ । राष्ट्रियस्तरको कल्याणकारी कोषको सहयोगबाट तीन श्रमिकहरूको उद्धार गर्न लागिएको हो ।

श्रममन्त्री रामजी यादवले बुधवार प्रतिनिधिसभाको उद्योग तथा वाणिज्य र श्रम तथा उपभोक्ता हित समितिमा जानकारी गराउँदै उद्धार प्रक्रिया अगाडि बढाइएको बताए । उनले

कोषमा १५ करोड रूपैयाँ बजेट रहेको र त्यसैको सहयोगमा उद्धार गरिने बताए ।

समितिमा मन्त्री यादवले वैदेशिक रोजगारको अवस्था, स्वदेशी श्रमिकको अवस्था, रोजगार सिर्जना र मन्त्रालयसम्बन्धी विभिन्न ऐनको निर्माण प्रक्रियाबारेसमेत जानकारी दिए । उनका अनुसार यो वर्ष एक लाख जनालाई स्वदेशमै रोजगार सिर्जना गर्ने मन्त्रालयको योजना छ । साथै, यसका लागि मन्त्रालयले राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रमअन्तर्गत 'ग्रिन जव मिसन'लगायत

विभिन्न १२ वटा कार्य योजना तयार पारेको बताए । उनले समितिलाई जानकारी गराउँदै उनले भने, 'मन्त्रालयले स्वदेशमै रोजगार सिर्जना गर्ने विषयमा प्राथमिकताका साथ काम गरिरहेको छ ।'

यसैगरी, वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकको स्वास्थ्य समस्या समाधान गर्न 'मेडिसिटी' व्यवस्थालाई मन्त्रालय आफैंले सञ्चालन गर्नेसमेत तयारी रहेको उनले बताए । यसअघि वीर अस्पतालका चिकित्सकले फोनको भरमा उपचार सेवा दिने गरेको भए पनि त्यति प्रभावकारी नभएको पनि उनले प्रस्ट पारे ।

वैठकमा उनले वैदेशिक रोजगार ऐन समसामयिक बनाउँदै संशोधन प्रक्रियामा अघि बढेको बताए । साथै, 'फ्रि भिसा' र 'फ्रि टिकट'को नाममा हुने ठगी नियन्त्रण रोक्न आवश्यक रहेको बताउँदै मन्त्री यादवले यसको समस्या समाधान गर्न कार्यदल गठन भएको जानकारी दिए ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

दोषारोपण छाडेर छिटो

समाधान खोज

मंगलबार प्रतिनिधिसभामा प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेस संसदीय दलका नेता भीष्मराज आइदम्बेले भूमिहीन सुकुमबासीको समस्याका सम्बन्धमा जरुरी सार्वजनिक महत्त्वको प्रस्ताव दर्ता गरेका थिए । सरकारले काठमाडौँको नदी किनारबाट वैशाख १२ गते सुकुमबासीलाई हटाए पनि अहिलेसम्म उनीहरूलाई बासको व्यवस्था गर्न सकेको छैन ।

यो बीचमा भूमिहीनले विभिन्न सास्ती भोग्दै आएका छन् । सरकारले भने उनीहरूलाई थम्थमाउँदै आएको छ । तर साउन सकिनै लाग्दासमेत सरकारले यो विषयमा समाधान के भन्ने विषय पत्ता लगाउन सकेको छैन । काठमाडौँ उपत्यकामा सरकारले सुकुमबासीलाई व्यवस्थापन गर्न जग्गा भेटेको छैन । भूमिहीनलाई राख्न तयार गरेको भनिएको अपार्टमेन्टमा उनीहरू अट्ने सम्भावना पनि छैन । जसकारण अहिले भूमिहीनलाई व्यवस्थापन गर्ने विषय सरकारका लागि टाउको दुखाइको विषय भएको छ । महिना दिनअघि सरकारले ५०० दिनमै यो समस्या समाधान गर्ने दाबी गरेको थियो । यसका लागि भूमि समस्या समाधान समितिमार्फत काम गर्ने भनिएको थियो ।

तर भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री प्रतिभा रावल स्थानीय सरकारलाई दोष लगाएर पन्छिन खोजिन् । सरकार गम्भीर भएर काम गरे पनि स्थानीय तहको असहयोगका कारण भूमिहीनलाई जग्गा मिलाउने काम अवरुद्ध भएको उनको दाबी थियो । मन्त्री रावलका अनुसार मकवानपुरगढी, मिथिला नगरपालिका, भोजपुर नगरपालिकालगायतले सूचना जारी गरिदिएका छैनन् ।

सुकुमबासी समस्या पहिचान, जग्गा वितरण र पुनर्स्थापनाका विषयमा तीनै तहका सरकारबीच समन्वय आवश्यक छ । स्थानीय तहसँग समन्वय गर्नु संघीय सरकारको दायित्व हो । सम्बन्धित स्थानीय तहले किन आफ्ना क्षेत्रका नागरिकलाई व्यवस्थापनमा असहयोग गरिरहेका छन् भन्नेबारे संघीय सरकारले सहजीकरण गर्नुपर्छ । उनीहरूलाई सम्बन्धित स्थानीय तहले साथ दिएन भन्दैमा भूमिहीनलाई सधैँ बिचल्ली बनाएर राख्न हुन्न ।

सरकारप्रतिको विश्वास बढाउन सरकारले कुनै कसर बाँकी राख्न नहुने हो । तर ढिलासुस्तीका कारण अहिले बागमती नदी किनारमा बस्दै आएका केही भूमिहीनहरू सरकारको सम्पर्कमा पुगेका छैनन् । त्यसैले पनि सरकारले उनीहरूलाई सम्पर्कमा आउन भन्दै म्याद थप गरेको छ । विगतका सरकारप्रति जनताको अविश्वास बढ्नुको मुख्य कारण कार्यसम्पादन नै हो । जुनसुकै विषयमा ढिलाइ गर्नु असन्तुष्टिको मुख्य कारण हो ।

अहिलेको सरकारले पनि यसैगरी ढिलाइ गरिरहेको छ । आफूले नसकेपछि अरुलाई दोष दिँदै पन्छिनु गैरजिम्मेवारीपन हो । त्यसैले सरकारले स्थानीय सरकारसँग समन्वय गरेर छिटोभन्दा छिटो सुकुमबासी समस्या समाधान गर्नुपर्छ । नभए सरकारका लागि यही विषय काउसो र गलपासो बन्दै जाने छ ।

श्रम सरोकार

नेपालमा पैसा पठाउँदा

ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

विदेशमा कमाएको पैसा सुरक्षितसँग घरमा पठाउनु उत्तिकै आवश्यक छ । अवैधानिक माध्यमबाट पठाउँदा ठगीमा परिने सम्भावना हुन्छ । विदेशबाट नेपालमा आफ्ना आफन्तलाई पैसा पठाउन बैंक खाता वा रेमिटचान्स कम्पनीहरूको प्रयोग गर्न सकिन्छ । अफ रेमिटचान्सबाट पठाउन तुलनात्मकरूपमा सस्तो, सहज र भरपर्दो हुन्छ । वैधानिक माध्यमबाट रेमिटचान्स पठाउनेलाई सरकारले विभिन्न सुविधासमेत दिएको छ । नेपालमा पैसा पठाउन विभिन्न रेमिटचान्स कम्पनीहरूले सेवा दिँदै आइरहेका छन् । आफू कार्यरत देशबाट कुन-कुन रेमिटचान्स कम्पनीले नेपालमा पैसा पठाउन काम गरिरहेका छन् भन्ने बुझ्नुपर्छ । अफ यसमा बुझ्न के जरुरी छ भने ती रेमिटचान्स कम्पनी नेपालमा रेमिटचान्स कारोबार गर्न अनुमति प्राप्त कम्पनी हो कि होइन । कतिपय अनुमति नलिई सञ्चालन गरिएको कम्पनीले कम सेवा शुल्क र बढी विनिमय दरमा पठाइदिने प्रलोभनमा पारेर ठगी गर्न सक्छन् । यसमा सचेतता अपनाउन जरुरी छ ।

रेमिटचान्स पठाउँदा पूर्ण विवरणसहित रकम पठाएको भौचर लिन अनिवार्य हुन्छ । त्यस्तो भौचर सुरक्षित राख्नुपर्छ । केही कारण नेपालमा पाउनुपर्ने व्यक्तिले नपाएको खण्डमा उक्त भौचरमार्फत दाबी गर्न सकिन्छ । यसका अलावा नेपालमा आउँदा सरकारले दिएका विभिन्न सेवा लिनका लागि पनि यस्तो भौचर आवश्यक पर्दछ ।

विदेशमा रहेका बैंक खातामार्फत पनि पैसा पठाउन सकिन्छ । यसका लागि पैसा पठाउने र प्राप्त गर्ने दुवै व्यक्तिको बैंक खाता हुनुपर्छ र बैंकको अन्तर्राष्ट्रिय सञ्जाल हुन पनि जरुरी हुन्छ । पैसा पठाउने व्यक्तिले पैसा प्राप्त गर्ने व्यक्तिको बैंकको नाम, खाता नम्बर र बैंकको एक अन्तर्राष्ट्रिय कोड जसलाई ‘स्विफ्ट कोड’ भनिन्छ, यी जानकारीहरू बैंकमा उपलब्ध गराएपछि इच्छाइएको व्यक्तिको खातामा रकम पुग्ने छ । यो माध्यमबाट पैसा पठाउन साधारणतया रेमिटचान्सभन्दा महँगो पर्छ ।

पैसा पठाउने क्रममा अनौपचारिक र गैरकानुनी माध्यमहरू पनि भेटिन्छन् । यस्ता संयन्त्रमा आफूले पठाएको पैसाको कुनै ग्यारेन्टी नहुने हुनाले पैसा डुबने जोखिम धेरै हुन्छ । त्यसैले हुण्डीलगायत अवैधानिक च्यानल र व्यक्तिगत माध्यमबाट कहिल्यै पनि पैसा पठाउनु हुँदैन । यसरी अवैधानिक च्यानलबाट पैसा पठाउँदा भोलि नेपालमा आएपछि पनि समस्या हुनसक्छ । त्यसैले सधै नेपाल राष्ट्र बैंकबाट अनुमतिप्राप्त रेमिटचान्स कम्पनी र तिनका आधिकारिक एजेन्टमार्फत वा बैंकङ च्यानलमार्फत मात्रै पैसा पठाउने गर्नुपर्छ ।



❑ कृष्णचन्द्र न्यौपाने

संयुक्त राष्ट्रसंघीय आर्थिक

तथा सामाजिक मामिला

विभागको नीति संक्षेपी

विवरणले औल्याएअनुसार

अधिकांश सरकारमा दूर

दृष्टिकोण प्रमाणीकरण

गर्ने दस्तावेजको अभाव

छैन । बरू, कार्यान्वयनका

लागि अधिकारीहरु त्यति

ध्यान दिँदैनन् । यी

विभिन्न समय र स्रोतको

प्रयोगबाट तयार भएका

दस्तावेजहरूमा सुभाइएका

विषयमा नीति विधि तथा

कार्यक्रम निर्माण वास्तविक

बजेट विनियोजन र

निर्णय, मन्त्रालयगत

जिम्मेवारी र वार्षिक

योजना चक्रसँग जोड्ने

संस्थागत संयन्त्रको

लापरवाही तथा कतिपय

विशिष्टीकृत संरचनाकको

अभाव छ । नेपालको

हकमा यो प्रतिवेदनमा

उल्लिखित कुराहरु

धेरै हदमा प्रत्यक्षरूपमा

मिल्दाजुल्दा छन् ।



नेपालको योजना प्रणालीमा

संस्थागत दूरदर्शिताको खाडल

हालै प्रकाशित संयुक्त राष्ट्रसंघीय आर्थिक तथा

सामाजिक मामिला विभाग (युएनडिइएसए) को

नीति संक्षेप ‘दूरदर्शिताका लागि संस्थागत प्रबन्ध’, नीति

संक्षेप नं. १९१, जुलाई २०२६ मा प्रस्तुत रणनीतिक

दूरदर्शितासम्बन्धी एकीकृत खाकालाई आधार बनाई

नेपालको दिगो विकास लक्ष्य (एसडिजी) कार्यान्वयनको

वर्तमान अवस्थाको तुलनात्मक अध्ययन र विश्लेषण

गर्ने प्रयासस्वरूप यो लेखनी बनेको छ ।

यस लेखले विश्वव्यापी २३४ एसडिजी सूचकांकमा नेपालले स्थानीयकरण गर्ने प्रयोजनका लागि थप गरेकासमेत ३०१ सूचकहरू हासिल गर्ने प्रबन्धको अवस्था लक्ष्यहरू कार्यान्वयन हुने स्थान, आदि विषय र राष्ट्रिय योजना आयोगको दूरदर्शिता र रणनीतिसहितको वार्षिक बजेट विनियोजनलगायतका प्रक्रियाबीचको समन्ध र गैरसरकारी संस्था तथा सामुदायमा आधारित संस्थासंगको सहकार्यको प्रबन्ध तथा प्रवृत्तिलाई उपलब्ध सूचना तथा तथ्यांकको आधारमा लेखाजोखा र सिंहावलोकन गरिएको छ । नेपालले सन् २०२४ मा बुझाएको भिएनआर रिपोर्ट र अन्य राष्ट्रहरूको तुलनामा नेपालको प्रगति उत्साहप्रद रहेको उल्लेख छ । १०० वटा सूचकमा केन्द्रित भएर बनेको प्रतिवेदनले उपलब्धि करिब ४९५ प्रतिशत रहेको थियो । नेपालको एसडिजी प्रगति सुधारेन्मुख देखिएता पनि आफूले निर्धारित गरेका ३०१ सूचकहरूभन्दा यो उपलब्धि धेरै टाढा छ ।

निष्कर्षमा, यस लेखले तर्क गर्दछ कि योजना निर्माण प्रक्रिया तथा संस्थागत संलग्नता र नागरिक समाजका संस्थाहरूसंगको साँघुरिंदो सम्वन्धले सन् २०३० को लक्ष्य हासिल गर्ने वाटोमा संरचनात्मक जोखिम खडा गरेको छ । सामाजिक संस्था राजनितिक कब्जामा, समाज कल्याण परिपदको कार्यशैली विकासमा सहजीकरणभन्दा नियमनका नाममा नियन्त्रण गर्ने हैसियतमा रहेको र वर्तमान सरकारले सुशासन प्रवर्द्धनमा यी निकायको औचित्यमाथि प्रश्न चिह्नत लगाएको यो अवस्थालाई हेर्दा तत्काल दूरदर्शिता र कार्यान्वयनका आयामहरूको अध्ययन गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

परिचय

२०औं शताब्दीमा निर्मित शासकीय संरचनाहरू अस्थिरता, अनिश्चितता, जटिलता र अस्पष्टताले आहत भएको वर्तमान विश्व व्यवस्थाले बदलिएको मानवीय आवश्यकता, बढ्दो वातावरणीय असन्तुलनलाई सम्बोधन गर्न नसक्ने देखिएको छ । यसको मूल कारण जलवायु परिवर्तन, डिजिटल रूपान्तरण, विश्वव्यापी स्वास्थ्य संकट र भूराजनीतिक परिवर्तनले अनुकूलनशील र पूर्वानुमानयोग्य शासन पद्धतिको माग गरेको अवस्था छ । संयुक्त राष्ट्रसंघको नीति संक्षेपले औल्याएअनुसार रणनीतिक दूरदर्शिता यस्तो शासन परिवर्तनको एक महत्त्वपूर्ण उपकरण हो, तर यसको वास्तविक मूल्य तबमात्र प्राप्त हुन्छ जब यो सरकारको मुख्य योजना र निर्णय प्रक्रियाभित्र संस्थागतरूपमा जोडिन्छ । धेरै सरकारमा दूरदर्शिता एकल, कहिलेकाहीं हुने अभ्यासको रूपमा सीमित रहन्छ, जसले यसको नीतिगत प्रभावकारितालाई कमजोर बनाउँछ ।

सन् २०३० को दिगो विकास लक्ष्य पूरा गर्न पाँच वर्षभन्दा कम समय बाँकी रहेको अवस्थामा, विश्व समग्रमा लक्ष्यबाट धेरै टाढा रहेको प्रतिवेदनहरूले देखाएका छन् । यस्तो सन्दर्भमा नेपालको हालको प्रगति र संस्थागत चुनौतीलाई विश्लेषण गर्नु सान्दर्भिक हुन्छ । विश्वव्यापी र क्षेत्रीय सन्दर्भमा नेपालको स्थान

दिगो विकास प्रतिवेदन २०२५, संयुक्त राष्ट्रसंघ दिगो विकास समाधान सञ्जालअनुसार नेपाल विश्वका १६७ देशमध्ये ८५औं स्थानमा रहेको छ, जुन विकास प्रतिवेदन २०२५, संयुक्त राष्ट्रसंघ दिगो विकास समाधान सञ्जालअनुसार नेपाल विश्वका १६७ देशमध्ये ८५औं स्थानमा रहेको छ,

संस्थागत दूरदर्शिताको खाडल

जुन भारत (९९औं), श्रीलंका (९३औं), बंगलादेश (११४औं) र पाकिस्तान (१४०औं) भन्दा माथि हो । दक्षिण एसियामा नेपाल भूटान (७४औं) र माल्दिभ्स (५३औं) भन्दा पछाडि छ । उल्लेखनीय कुरा, नेपाल विश्वका सबैभन्दा छिटो सुधार गर्ने देशहरूमध्ये पर्दछ । विगत केही वर्षमा नेपालको अंकमा ११ बिन्दुभन्दा बढी सुधार भएको छ, जुन भारत, बंगलादेश वा फिलिपिन्सको सुधारभन्दा उच्च हो । तथापि, यो सुधार सार्वेक्षिकमात्र हो । सोही प्रतिवेदनले स्पष्ट पारेको छ कि विश्वव्यापीरूपमा हाल कुनै पनि १७ वटा एसडिजी लक्ष्य सन् २०३० सम्ममा पूर्णरूपमा हासिल हुने वाटोमा छैनन्, र विश्वभरका जम्मा लक्ष्यहरूमध्ये मात्र १७ प्रतिशत टूट्याकमा छन् । यसैले, ‘अरूको तुलनामा छिटो सुधार भइरहेको’ भन्नु र ‘आफ्नै २०३० प्रतिबद्धता पूरा हुने वाटोमा हुनु’ फरक-फरक कुरा हुन् । नेपालका लागि वास्तविक प्रश्न भनेको श्रेणीमा सुधार होइन, बरु मौलिक प्रतिबद्धता पूरा हुने वा नहुने भन्ने हो ।

दूरदर्शिता र योजना प्रक्रियाबीचको तालमेल

संयुक्त राष्ट्रसंघीय आर्थिक तथा सामाजिक मामिला विभागको नीति संक्षेपी विवरणले औल्याएअनुसार अधिकांश सरकारमा दूर दृष्टिकोण प्रमाणीकरण गर्ने दस्तावेज (दीर्घकालीन सोच, अवस्था विश्लेषण, रणनीतिक कार्ययोजना) को अभाव छैन । बरू, कार्यान्वयनका लागि अधिकारीहरू त्यति ध्यान दिँदैनन् । यी विभिन्न समय र स्रोतको प्रयोगबाट तयार भएका दस्तावेजहरूमा सुभाइएका विषयमा नीति विधि तथा कार्यक्रम निर्माण वास्तविक बजेट विनियोजन र निर्णय, मन्त्रालयगत जिम्मेवारी र वार्षिक योजना चक्रसँग जोड्ने संस्थागत संयन्त्रको लापरवाही तथा कतिपय विशिष्टीकृत संरचनाकको अभाव छ ।

नेपालको हकमा यो प्रतिवेदनमा उल्लिखित कुराहरू धेरै हदमा प्रत्यक्षरूपमा मिल्दाजुल्दा छन् । राष्ट्रिय योजना आयोगले अन्तर्राष्ट्रिय विश्वहरूको सहभागितामा इन्भिजिनिङ नेपाल-२०३० जस्ता दीर्घकालीन अभ्यास सञ्चालन गरेको छ । १५औं र १६औं आवधिक योजना (२०१९-२०२४ र २०२५-२०२९) स्पष्टरूपमा एसडिजीसँग तालमेल मिलाइएका पनि छन् । नेपालले सन् २०५० सम्मको परिदृश्य समावेश गरेको शून्य कार्वन उत्सर्जन दीर्घकालीन रणनीति पनि तयार पारेको छ । यसले नेपालसँग दूरदर्शिता निर्माण गर्ने क्षमता रहेको प्रमाणित गर्दछ । तथापि दस्तावेज, संरचना र संयन्त्र तथा कार्यकुशलताबीचको खाडल विद्यमान देखिन्छ । हालैको युएन नीति संक्षेपले कार्यान्वयन ‘अप्यास’ मा जोड दिएको छ । लक्षित दूरदृष्टि र यो अनुकूलका योजना निर्माण प्रक्रियामा योजनाबाट प्रभावित हुने समुदायको वास्तविक सहभागिताविना सम्भव हुँदैन । यसलाई कार्यान्वयनयोग्य र राजनीतिकरूपमा वैधानिक बनाउने प्रक्रिया पनि यही हुनुपर्छ ।

नागरिक समाजसँगको सम्वन्ध: फराकिलो नभइ साँघुरिँदै

नेपालको नागरिक समाज क्षेत्र, गैरसरकारी संस्था (एनजिओ) र समुदाय-आधारित संस्था (सिबिओ) ऐतिहासिकरूपमा राज्य पुग्न नसकेका समुदायसम्म पुग्ने सबैभन्दा प्रभावकारी साधकदार रहँदै आएका छन् । सन् २०१५ को भूकम्पपछि मन्त्रालयभन्दा पहिले गाउँ-गाउँमा नागरिक समाज संस्थाहरू नै राहतका लागि पुगेका थिए । संविधान निर्माण प्रक्रियामा पनि सीमान्तकृत समुदायको आवाज राष्ट्रिय वहसमा ल्याउने काम नागरिक समाजका सञ्जालले नै गरेका थिए ।

तर सन् २०२५ मा तयार गरिएको गैरसरकारी संस्था नियमन विधेयकको मस्यौदाले कडा आलोचना खेपेको छ । यसले संस्थाहरूलाई कठोर वर्गीकरणमा

राख्ने, भौगोलिक क्षेत्र वा विषयक्षेत्र विस्तार गर्नसमेत

सरकारी स्वीकृति अनिवार्य गर्ने र सामान्य नागरिक क्रियाकलापलाई संवैधानिक अधिकारभन्दा प्रशासनिक स्वीकृतिको विषय बनाइदिने प्रावधान समावेश गरेको आलोचना भएको छ । साथै, समाज कल्याण परिपदमार्फतको आयोजना स्वीकृति र अनुगमन प्रक्रिया विलम्बित र कठोर रहेको गुनासो गैरसरकारी संस्था महासंघलेसमेत उठाइरहेको छ, जसले भूमिस्तरीय साभेदारीलाई निरुत्साहित गर्दछ ।

यो प्रवृत्ति युएन नीति संक्षेपले सिफारिस गरेको दिशाको ठ्याक्कै विपरीत हो । राष्ट्रिय योजना तय गर्ने निकायले नागरिक समाजलाई प्रमाण र वैधानिकताको स्रोतको रूपमा नभई नियमन गर्नुपर्ने विषयको रूपमा हेर्दा, कागजमा राम्रो देखिने तर कर्णाली र मधेसजस्ता गरिबी र एसडिजी अन्तर सबैभन्दा बढी भएका प्रदेशमा प्रभावहीन हुने योजना बन्ने जोखिम बढ्छ ।

निष्कर्ष र सिफारिस

नेपालको एसडिजी सूचकांकमा भएको सुधार वास्तविक र स्वीकार्य उपलब्धि हो । तर विश्वव्यापीरूपमा नै लक्ष्यहरू असफल हुँदै गरेको सूचकांकमा तुलनात्मक सुधार भनेको अन्तिम नतिजा होइन । बरू आगामी वर्षहरू विगतका वर्षभन्दा बढी महत्त्वपूर्ण हुने छन् भन्ने संकेतमात्र हो । यस आधारमा वर्तमान सरकारका लागि निम्न तीन प्रस्ताव छन्-

१) **योजनालाई मात्र नीति कार्यक्रममा समावेश गरी बजेटसँग संस्थागतरूपमा जोड्ने:**

१६औं योजनाको एसडिजी तालमेल आफैमा पर्याप्त छैन । विगतको बजेट निर्माण र विनियोजनमा अवण्डाको अंशबाट खर्च गर्ने । नीतिमा समावेश भएका कुरालाई वजेटले सम्बोधन नगर्ने वार्षिक बजेट छुट्टै राजनीतिक समय तालिकामा आवद्ध गर्ने, आधिकारिकभन्दा छुट्टै व्यक्तिहरूद्वारा दर दायर र विनियोजन गर्ने, संसद्मा आफ्ना क्षेत्र र पार्टीको पक्षका लागि योजना तयपछि नै स्वीकृति जनाउने र स्रोत निर्धारण हुने गरेकोले यो रोकिनुपर्छ ।

२) **एनजिओ र सिबिओसँगको सम्वाद औपचारिक र नियमित बनाउने:**

राष्ट्रिय योजना आयोग आफूलाई ‘बौद्धिक केन्द्र’ भन्ने हो भने यसले स्थानीय सरकार सरोकारवाला संस्थाहरूबाट नियमित र संरचनागत जानकारी प्राप्त गर्नुपर्छ । विषयगत समिति र संसदीय समितिमा पनि नागरिक संस्थाको आधिकारिकतासहितको प्रतिनिधित्व गराउन आवश्यक छ । वार्षिक समीक्षा वा सम्मेलनमा एक सिट दिनुलेमात्र पुग्दैन ।

३) **गैरसरकारी संस्था नियमन विधेयकलाई नियतको कसीको रूपमा हेर्ने:**

सहभागितामूलक, दूरदर्शितामा आधारित योजना चाहन्छु भन्दै नागरिक समाजको स्थान साँघुर्‍याउने कानुन एकैसाथ ल्याउनु विरोधाभासपूर्ण हो । विगत तीन दशकको खुला नागरिक क्षेत्रले नै नेपालको एसडिजी सुधारमा टेवा पुर्‍याएको हो; प्रशासनिक नियन्त्रणका नाममा यो स्थान साँघुर्‍याउँदा हालसम्मको उपलब्धि नै उल्टिने जोखिम रहन्छ ।

अन्तत: नेपालले सन् २०३० सम्मको बाँँकी समय कसरी उपयोग गर्छ भन्ने कुरा अर्को दीर्घकालीन सोचपत्र लेख्नुमा भन्दा समस्याको सबैभन्दा नजिक रहेका नागरिकलाई निर्णय प्रक्रियामा समावेश गर्ने प्रबन्ध राज्य संयन्त्रले मिलाएर गर्दा प्रभावकारी ठहर्छ । विगतको योजना आयोगलेकै काम गर्ने हो भने राजनीतिक इच्छाशक्तिमा भर पर्ने दुश्चक्र दोहोरिन्छ । त्यसलाई निषेध गर्दा नै राज्य संयन्त्रको विश्वसनीयता बढ्ने र उपलब्धि हासिल गर्न सहज हुने छ ।

knepunc47@gmail.com

ग्यासको कृत्रिम अभाव र सरकारको लाचारी

आयल निगमसँग ।

व्यवसायीहरूले आधा सिलिण्डर (७.१ केजी)

बाट पुन: पूर्ण सिलिण्डर (१४.२ केजी) मा फर्किँदा

आपूर्ति शृंखलामा दबाव परेको र उपभोक्ताले

आर्तकित भएर अनावश्यक भण्डारण गरेको तर्क

दिने गरेका छन् । उपभोक्तालाई दोष दिएर पिन्छन

खोज्ने यो तर्क सर्वथा गलत र हास्यास्पद छ ।

विगतका महिनाहरूमा तोकिएको कोटाभन्दा

निकै कम ग्यास आयात गरेर बजारमा पहिले

नै अभावको वातावरण सिर्जना गर्ने काम स्वयं

उद्योगीहरूबाट भएको हो । जब बजारमा

आपूर्ति सहज हुँदैन, तब नागरिकमा ग्यास

सकिएला कि भन्ने डर पैदा हुनु स्वाभाविक

मानिन्छ । यसरी उपभोक्ताको मनोविज्ञानलाई

दोष दिनुअघि बजारमा कृत्रिम अभाव सिर्जना

गरेर फाँटिदा उठाउन मिल्नेएका विचौलिया र

कालोबजारियाहरूलाई कारवाही गर्न नसक्नु

राज्यको प्रमुख कमजोरी हो ।

संसदीय समितिमा आयोजना गरिने बैठक, मन्त्री

र सचिवहरूका आशवासन तथा मुख्यसचिवको

अध्यक्षतामा बस्ने उच्चस्तरीय छलफलहरू केवल

औपचारिक प्रक्रियामामात्र सीमित भएका छन् ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूले ‘अभाव सिर्जना गरे

कारवाही गर्छौं’ भनेर दिने चेतावनी पनि सस्तो

पुपुलिज्म र भाषणमामात्र परिणत भएको देखिन्छ ।

सरकार, स्थानीय प्रशासन र अनुगमन टोलीहरू बजारमा निस्किए पनि अभाव कहाँबाट र कसरी भइरहेछ भन्ने पत्तो लगाउन नसक्नुले अनुगमन प्रक्रिया नै कतिको फितलो र देखावटी छ भन्ने छर्लंग पाछ्छ ।

ग्यास अभावको यो दीर्घकालीन समस्या समाधानका लागि कागजी छलफल र देखाबटी विज्ञप्तिभन्दा माथि उठेर ठोस कदम चाल्न अति आवश्यक भइसकेको छ । पहिलो, व्यापारिक तथा औद्योगिक क्षेत्र र घरायसी प्रयोजनका लागि प्रयोग हुने ग्यास सिलिण्डरको रड वा पहिचान छुट्याउने नीति अविलम्ब कार्यान्वयन गरिनुपर्छ । संसदीय समितिमा छलफल भएअनुसार करिव सात लाख सिलिण्डर व्यापारिक क्षेत्रमा प्रयोग हुने गरेको सन्दर्भमा घरायसी उपभोक्तालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर वितरण प्रणाली पारदर्शी बनाइनुपर्छ ।

दोस्रो, हरेक ग्यास सिलिण्डरको आवश्यकता निर्धारण (म्यापिङ) गरी तथ्यांकलाई प्रविधिसँग जोडेर वैज्ञानिक ढंगले व्यवस्थापन गरिनुपर्छ । कुन डिपोमा कति ग्यास आयो र कसले खरिद गर्‍यो भन्ने स्पष्ट रेकर्ड राख्ने व्यवस्था मिलाइएमा कालोबजारी र कृत्रिम अभावलाई

ठूलो हदसम्म रोक्न सकिन्छ ।

तेस्रो, आयल निगमले काठमाडौँको टेकुस्थित कार्यालयबाट मात्र ग्यास वितरण गरेर आफ्नो दायित्व पूरा भएको ठान्नु हुँदैन । उपत्यकाका हरेक गल्ली र देशका सम्पूर्ण स्थानीय तहका आधिकारिक डिपोहरूबाट सर्वसुलभ र पारदर्शी रूपमा ग्यास पाउने वातावरण मिलाइनुपर्छ । विशेषगरी ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति र दीर्घरोगीहरूलाई घरदैलो वा सहज पहुँचमा ग्यास उपलब्ध गराउने निर्देशनलाई कडाइका साथ पालना गराउनुपर्छ ।

अन्त्यमा, उपभोक्ता अधिकारको संरक्षण गर्नु र नागरिकको भान्सा निरन्तर बलिरहने वातावरण बनाउनु राज्यको आधारभूत दायित्व हो । कृत्रिम अभाव सिर्जना गर्ने, कोटाअनुसार ग्यास आयात नगर्ने र कालोबजारीमा संलग्न जोकोही उद्योगी वा विक्रेतालाई तत्काल कडा कानुनी कारवाहीको दायरामा ल्याउनुपर्छ । सरकारले आफ्ना गल्ती ढाकछोप गर्न विज्ञप्ति जारी गर्ने परिपाटी छाडेर बजारमा ग्यासको आपूर्तिलाई तत्काल सहज बनाई जनतालाई राहत दिन जोडदार माग गर्दछु ।

- **अर्जुन लामा**

विद्यार्थी, कीर्तिपुर, काठमाडौँ



पुल नबन्दा | धनुषाको ठल्केबर-जनकपुर-जटही छ लेन सडकखण्डअन्तर्गत जनकपुरधामस्थित द्यूधमती खोलामा निर्माणाधीन पुल लामो समयदेखि अलपत्र अवस्थामा रहेकोले स्थानीयवासीलागयत मोटरसाइकल खोलाबाटै वारपार गर्दै ।
तस्विर: रासस

कर्णाली प्रदेशसभा

समसामयिक विषयमा सरकारको ध्यानाकर्षण

कर्णाली- कर्णाली प्रदेशसभाको बैठकमा बोल्ने प्रदेशसभा सदस्यहरूले समसामयिक विषयमा प्रदेश सरकारसहित संघ सरकारको ध्यानाकर्षण गराएका छन् ।

प्रदेशसभाको दोस्रो कार्यकालको आठौँ अधिवेशनको २५औँ बैठकको विशेष समयमा बोल्दै प्रदेशसभा सदस्य घनश्याम भण्डारीले मानव र वन्यजन्तुबीच बढ्दो द्वन्द्वका क्रममा दैलेख जिल्लाका विभिन्न स्थानमा वँदेल र बाँदरले मकैवालीमा क्षति पुऱ्याएकाले किसानका लागि आवश्यक राहतको व्यवस्था गर्न सरकारको ध्यानाकर्षण गरे ।

त्यस्तै, पञ्चकोशी जोड्ने मुख्य सडकका रूपमा रहेको वैकल्पिक दुईवटा मार्गहरू मध्य तल्लो डुगेश्वर दुल्लु पिपलकोट सडकखण्डको काम हालसम्म सम्पन्न नभएको र उक्त ठेक्का सम्भौता रद्दका लागि आवश्यक प्रबन्ध मिलाउन कर्णाली सरकारसँग माग गरे ।

कर्णाली प्रदेश अस्पताल सुर्खेतमा ५६ विशेषज्ञ चिकित्सकको दरबन्दी खाली भएकाले पदपूर्ति गर्नुपर्ने उनको भनाइ थियो । प्रदेशसभा सदस्य रत्नसिंह परियारले लाइन लाग्ने तर ग्यास नपाउने जनताको समस्या समाधानमा



सरकारकाले तदारुकता देखाउनुपर्ने धारणा राखे । कर्णाली प्रदेशसभाको पहिलो कार्यकालमा ५३ र दोस्रो कार्यकालमा २२ वटा ऐन निर्माण भए पनि ती ऐनको कार्यान्वयनको अवस्थाबारे समीक्षा गर्न जरुरी रहेको उनको भनाइ थियो । प्रदेशसभा सदस्य सन्तोषी शाहीले सरकार गठन हुँदा पनि मन्त्रीमण्डल विस्तार हुन नसक्नु गलत भएको आरोप लगाए । उनले भने, 'दुवै दल मन्त्रालय कसले पाउने भन्नेमा अल्फेका छन् । आफैँबीचमा सहमति कायम गर्न सकेका छैनन् । व्यवस्था परिवर्तनको अर्थ शासनसत्ता

पाउनु होइन, जनताका समस्यामा केन्द्रित हुनु हो । पदको राजनीतिभन्दा जनताले कामको राजनीति चाहेका छन् । सत्ता चलाउने इच्छाशक्ति, एकता र जिम्मेवार भएर लाग्नुस् ।' त्यस्तै, प्रदेशसभा सदस्य वेदराज सिंहले एकिकृत कृषि प्रयोगशाला सुर्खेतका सहायक चौथो पदमा कार्यरत कर्मचारी चन्द्रा सिंहको मृत्यु सामाजिक सञ्जालमार्फत 'ब्ल्याक मेलिड' गरी व्यापार गर्ने नियतका कारण भएको उल्लेख गर्दै त्यस्तो काममा संलग्न व्यक्तिलाई हद्देसम्मको कारवाही गर्न प्रदेश तथा संघ सरकारको ध्यानाकर्षण गरे ।

व्यवस्थाका लागि जीवन उत्सर्ग गर्ने हजारौँ सहिदहरूको अपमान भइरहेको धारणा व्यक्त गरे । प्रदेशको स्वायत्त अधिकारका विषयमा केन्द्रीय नेतृत्वले बेलेमा सोच्नुपर्ने सदस्य खत्रीको भनाइ थियो ।

बैठकमा मुख्यमन्त्री मंगलबहादुर शाहीले महालेखापरीक्षकको आठौँ वार्षिक प्रतिवेदन, २०८३ कर्णाली प्रदेश नियमावली, २०८१ को नियम २२२ बमोजिम सभासमक्ष पेश गरे । मुख्यमन्त्री शाहीले सभामा पेश गरेको आठौँ वार्षिक प्रतिवेदन प्रदेशसभाअन्तर्गत सावजनिक लेखा समितिमा छलफलका लागि पठाउन प्रदेशसभा सचिबलाई सभामुख नन्दा गुरुङले निर्देशन दिइन् । *रासस*

दुर्व्यसन रोकन विद्यालयमा ‘सिसिक्यामरा’बाट निगरानी

भद्रपुर (भापा)- सामुदायिक विद्यालय बिदा भएका विद्यालयलाई सुरक्षित र दुर्व्यसनमुक्त बनाउने उद्देश्यसहित भापाको बाह्रदशी गाउँपालिकामा सिसिक्यामरा जडान अभियान सुरुआत गरिएको छ । विद्यालयपरिसरमा हुने अवाञ्छित गतिविधि नियन्त्रण गर्दै विद्यार्थीका लागि सुरक्षित वातावरण निर्माण गर्ने लक्ष्यसहित अभियान थालिएको हो । अभियानको पहिलो चरणअन्तर्गत मंगलवार बाह्रदशी गाउँपालिका-२ बुढाबारीस्थित भगवती आधारभूत विद्यालयमा सिसिक्यामरा जडान गरिएको छ । विद्यालय परिसरमा चारवटा सिसिक्यामरा जडानसँगै सुरु भएको अभियानलाई आगामी दिनमा गाउँपालिकाभित्र रहेका १६ वटै सामुदायिक विद्यालयमा विस्तार गर्ने योजना रहेको छ ।

बिदा भएका बालबालिका केही युवाहरू विद्यालय परिसरमा जम्मा भएर अवाञ्छित गतिविधि गर्ने, विद्यालयको सम्पत्तिमा क्षति पुऱ्याउने तथा लागूऔषधसँग सम्बन्धित गतिविधि देखिन थालेपछि निगरानीका लागि प्रविधिको प्रयोग गर्न थालिएको विद्यालयले जनाएको छ । 'विद्यालय परिसरमा देखिएका अवाञ्छित गतिविधिको निगरानी, नियन्त्रण र सुरक्षित वातावरण निर्माणका लागि सिसिक्यामरा जडान गरिएको हो,' प्रधानाध्यापक घनश्याम उप्रेतीले भने, 'यसले विद्यालयको सुरक्षा व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी बनाउने अपेक्षा गरेका छौं ।' यो अभियान सरकारी बजेटबाट नभई समुदायको पहलमा सुरु भएको हो । बाह्रदशी-२ निवासी तथा स्थानीय व्यवसायी एवं विद्यालयका पूर्वविद्यार्थी चान मोहम्मदको आर्थिक सहयोगमा पहिलो चरणको काम सम्पन्न भएको हो । जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रमुख तथा प्रहरी उपरीक्षक वसुन्धरा खड्काले विद्यालय सुरक्षा समाजको भविष्यसँग जोडिएको विषय भएको बताए । उनले सिसिक्यामराले विद्यालयमा हुने हिंसा, चोरी, लागूऔषधसँग सम्बन्धित गतिविधिलगायतका जोखिम नियन्त्रणमा सहयोग पुर्‍याउने भन्दै प्रविधिको प्रयोगलाई 'विनाबर्दीको प्रहरी'का रूपमा व्याख्या गरे । त्यस्तै, विद्यालय सुरक्षा मजबुत बनाउन समुदाय, विद्यालय र प्रहरीबीचको सहकार्य आवश्यक रहेको उनले उल्लेख गरे । *रासस*

धनकुटा अस्पतालको भौतिक पूर्वाधार निर्माणसँगै स्तरोन्नति गर्न माग

विराटनगर- कुनै बेला कोशी प्रदेशकै सुविधासम्पन्न धनकुटा जिल्ला अस्पताल अहिले आफैँ थलिएको छ । भौतिक पूर्वाधारसहितका समस्या भेल्लु परेपछि पछिल्लो समय अस्पतालले आमनागरिकका लागि प्रदान गर्ने सेवा प्रवाहसमेत प्रभावित हुँदै आएको छ । निकै पुरानो संरचना भएको अस्पताल भवन अहिले जीर्ण अवस्थामा रहेकाले पनि नागरिकलाई अपेक्षितरूपमा सेवाप्रवाह गर्न नसकेको अस्पताल प्रशासनले जनाएको छ ।

तथापि, विरामीको चाप रहेता पनि त्यसलाई धान्ने भौतिक पूर्वाधार नहुँदा विभिन्न चुनौतीको सामना गर्नुपर्ने अस्पतालका प्रमुख डा. सन्तोष राईले जानकारी दिए । दैनिक ३०० देखि ४०० सयसम्म विरामीको स्वास्थ्य परीक्षण गर्दै आएको छ, त्यस अस्पतालमा हाल विशेषज्ञ चिकित्सक छ जना, मेडिकल अफिसर चार र सेन्ट्रल अफिसर दुई जना र २० जना नर्स कार्यरत छन् । अस्पतालले पछिल्लो समयमा मिर्गौला रोगीका लागि डायलाइसिस सेवा पनि सुरु गरेको उनले जानकारी दिए । उक्त अस्पतालमा आउने विरामीमध्ये फण्डै ७० प्रतिशत स्वास्थ्य विमा कार्यक्रममा सहभागी विरामी हुने गरेको अस्पतालले जनाएको छ ।

अस्पतालका प्रमुख डा. राई भन्छन्, 'गुणस्तरीय र छिटो सेवा प्रदान गर्न र विशेषज्ञ जर्नाशक्ति टिकाउन अस्पतालको निर्माणाधीन भवन छिटो सम्पन्न हुनुपर्छ ।'

सरकारले धनकुटा नगरपालिका-५ मा अस्पतालका लागि २८ करोड रूपैयाँ लागतमा चारतले नयाँ भवन निर्माण गरिरहेको छ । उक्त भवनको अहिले ४० प्रतिशतमात्र काम सम्पन्न भएको पूर्वाधार विकास कार्यालय धनकुटाका प्रमुख रमेश खरेलले जानकारी दिए ।

कोशी प्रदेशसभामा त्यस अस्पताललाई शिक्षण अस्पतालका रूपमा स्तरोन्नति गरिनुपर्ने आवाज उठ्दै आएको छ । अस्पतालको स्तरोन्नति भएमा त्यस क्षेत्रको बसाइँसराइ केही हदसम्म रोक्न मद्दत पुग्ने कोशी प्रदेशसभा सदस्य निरन राईले बताए ।

कोशी प्रदेशसभाका पूर्वसासद लीला श्रेष्ठले सरकारले त्यस क्षेत्रका जनताको माग र आवश्यकतालाई पूरा गर्न अस्पताललाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने शिक्षण अस्पतालका रूपमा स्तरोन्नति गरिनुपर्ने बताए । *रासस*

सौराहाको मध्यवर्ती क्षेत्रमा देखियो नयाँ जंगली हाती



चितवन- चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको सौराहा क्षेत्रमा नयाँ जंगली हाती देखिन थालेको छ । फण्डे दुई सातादेखि अन्दाजी १८-१९ वर्षको जंगली हाती देखिन सुरु गरेको हो । निकुञ्जका सहायक संरक्षण अधिकृत प्रविन पौडेलका अनुसार

हाती भएका ठाउँमा आउने गरेको उनले बताए । यस हातीले अहिलेसम्म मानव बस्तीमा पसेर दुःख दिएको छैन ।

संरक्षण अधिकृत पौडेलका अनुसार यस्ता हाती बथानबाट लखेटिएर एक्लिनै गर्दछन् । बथानको नेतृत्व पोथी हातीले सम्हाल्ने गर्दछ । अल्लारे उमेरका यस्ता भाले हातीले उपद्रो मच्चाएमा बथानका कमाण्डरले लखेट्ने गरेको अध्ययनहरूले देखाएको उनले जानकारी दिए । अहिले धेरै समय यसले सौराहाका मध्यवर्ती क्षेत्रमा विचरण गरेर बिताउने गरेको छ भने कहिलेकाहीँ पोथी हातीहरूको खोजीमा सौराहाको हातीसारमा पुग्ने गरेको छ ।

अहिले निकुञ्जमा धुवै, गोविन्दे, रोनाल्डोजस्ता जंगली हाती एक्लैएर बसेका छन् । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा पहिले-पहिले रामियो, नानापाटेकर, मकुनाजस्ता हातीहरू रहेका थिए । तीमध्ये मकुनाले आक्रमण गर्न खोजेपछि आत्मरक्षाका लागि गोली चलाउँदा मकुना मरेको थियो । *रासस*

हाती भएका ठाउँमा आउने गरेको उनले बताए । यस हातीले अहिलेसम्म मानव बस्तीमा पसेर दुःख दिएको छैन ।

संरक्षण अधिकृत पौडेलका अनुसार यस्ता हाती बथानबाट लखेटिएर एक्लिनै गर्दछन् । बथानको नेतृत्व पोथी हातीले सम्हाल्ने गर्दछ । अल्लारे उमेरका यस्ता भाले हातीले उपद्रो मच्चाएमा बथानका कमाण्डरले लखेट्ने गरेको अध्ययनहरूले देखाएको उनले जानकारी दिए । अहिले धेरै समय यसले सौराहाका मध्यवर्ती क्षेत्रमा विचरण गरेर बिताउने गरेको छ भने कहिलेकाहीँ पोथी हातीहरूको खोजीमा हातीसारमा पुग्ने गरेको छ ।

अहिले निकुञ्जमा धुवै, गोविन्दे, रोनाल्डोजस्ता जंगली हाती एक्लैएर बसेका छन् । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा पहिले-पहिले रामियो, नानापाटेकर, मकुनाजस्ता हातीहरू रहेका थिए । तीमध्ये मकुनाले आक्रमण गर्न खोजेपछि आत्मरक्षाका लागि गोली चलाउँदा मकुना मरेको थियो । *रासस*

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

तेश्रो पटक प्रकाशित मिति : २०८३/०८/२१ गते यस कम्पनीको मिति २०८३/०३/३२ मा सम्पन्न भएको विशेष साधारण सभाद्वारा यस **शिवाय इन्फ्रस्ट्रुक्चर प्राइभेट लिमिटेड** प्रा.लि.को नाम परिवर्तन गरी **कांकेली सिमेस (द्राां नम्बर ३८४३४४)** कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट मिति २०८३/०८/१९ गतेको निर्णय अनुसार स्वीकृति प्रदान गरिएको छ । साथै साविकको नाममा रहेको चल अचल सम्पति तथा तिर्नु पर्ने दायित्व यसै कम्पनीले सार्कनै व्यहोर्ने सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

मोटरसाइकल हराएको सूचना	
मिति २०८३/०८/१९ गते काजिकातमनपा-६, चावहिले कोठा अगाडि सडकमा पार्किङ गरी राखिएको अवस्थामा बैचेर रड्को TVS125 राइडर मोटरसाइकल रातको अन्दाजी ८:५० बजेको समयमा हराएको हुँदा पाउनु हुने वा देख्नुहुने महानुभावहरूले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनु हुन निम्न अनुरोध गर्दछु ।	
सवारी धनीको नाम : युव राज राई बाइक नं. : बा.प्र.-०२-०७६ प ट ८२४ व्यासिस नं. : MD625AF9251K27041 इन्जिन नं. : DF9K51814915 ठेगाना : भोजपुर, भोजपुर न.पा-६ सम्पर्क नं. : ८८४६५०७६१२	

मोटरसाइकल हराएको सूचना	
मिति २०८३/०८/१९ गते काजिकातमनपा-२, काभ्रेथलीमा पार्किङ गरी राखिएको अवस्थामा निलो/कालो रड्को केटिएम बलुक २५० सि.सि. मोटरसाइकल रातको अन्दाजी १०:०० बजेको समयमा हराएको हुँदा पाउनु हुने वा देख्नुहुने महानुभावहरूले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनु हुन निम्न अनुरोध गर्दछु ।	
सवारी धनीको नाम : सुबानमा तामाङ बाइक नं. : बा.प्र.-०२-०६६ प ५४९६ व्यासिस नं. : MD2JPEKXMT4N052674 इन्जिन नं. : P96206315 ठेगाना : भोजपुर, भोजपुर न.पा-६ सम्पर्क नं. : ८८०५५५१९६६	

लिक्विडेटर कार्यालयको हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना	
कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०७५/०६/२२ मा दर्ता भएको प्रा.लि. नं. २००५६७ गते ब्रम्हदेव इन्टरप्राइजेज प्रा. लि. को मिति २०८३/०३/३२ गतेमा सम्पन्न विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १२६ बमोजिम स्वेञ्चिक खारेजी लिक्विडेशनमा लैजाने निर्णय गरेकोले यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बक्यौता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्रमा निम्न लिखित लिक्विडेटरको कार्यालयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ । लिक्विडेटर: हरि बाबु थापा, इजाजत पत्र नं. ८१९८ ठेगाना : काभ्रेखुरी मनोहरा-०६, फोन नं. ८८४९१५३११४	

लिक्विडेटर कार्यालयको हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना	
कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०७५/०५/१९ मा दर्ता भएको प्रा.लि. नं. १५५१७५ गते उल्कट श्रुतिशाली पशु कृषि फार्म प्रा. लि. को मिति २०८३/०३/३२ गतेमा सम्पन्न विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १२६ बमोजिम स्वेञ्चिक खारेजी लिक्विडेशनमा लैजाने निर्णय गरेकोले यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बक्यौता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्रमा निम्न लिखित लिक्विडेटरको कार्यालयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ । लिक्विडेटर: हरि बाबु थापा, इजाजत पत्र नं. ८१९८ ठेगाना : काभ्रेखुरी मनोहरा-०६, फोन नं. ८८४९१५३११४	

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना	
प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८३/०८/२१ गते यस कम्पनीको मिति २०८३/०८/१२ मा सम्पन्न भएको विशेष साधारण सभाद्वारा यस तालेजुङ पोर्क एण्ड फूड फार्म प्रा.लि. को नाम परिवर्तन गरी तालेजुङ फूड्स एण्ड फूड प्रा.लि. (द्राां नम्बर ३१७०२५) कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट मिति २०८३/०८/१८ गतेको निर्णय अनुसार स्वीकृति प्रदान गरिएको छ । साथै साविकको नाममा रहेको चल अचल सम्पति तथा तिर्नु पर्ने दायित्व यसै कम्पनीले सार्कनै व्यहोर्ने सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।	

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना	
तेश्रो पटक प्रकाशित मिति : २०८३/०८/२१ गते यस कम्पनीको मिति २०८३/०३/३२ मा सम्पन्न भएको विशेष साधारण सभाद्वारा यस शिवाय इन्फ्रस्ट्रुक्चर प्राइभेट लिमिटेड प्रा.लि.को नाम परिवर्तन गरी कांकेली सिमेस (द्राां नम्बर ३८४३४४) कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट मिति २०८३/०८/१९ गतेको निर्णय अनुसार स्वीकृति प्रदान गरिएको छ । साथै साविकको नाममा रहेको चल अचल सम्पति तथा तिर्नु पर्ने दायित्व यसै कम्पनीले सार्कनै व्यहोर्ने सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।	

मलेसियामा रोजगार

कम्पनी: ASIA ACTIVE SECURITY SDN BHD

पुनः प्रिजापन स्वीकृति मिति: २०८३/०८/१९

LT. No. 322675

चलानी नं. ६०२५८००

सि. नं.

कामदारको पद

मास रकमा

मासिक तलब

ओवर टाइम सुविधा

प्रतिव्रत कमाई

दायान कमाई

नफिफ कमाई

समा सुविधा

सुरो सुविधा

करा सुविधा

1

Security Guard

5

0

1700

₹3,९30

₹५,०००

₹५,०००

₹५,०००

₹५,०००

₹५,०००

अन्तराष्ट्रात हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ साउन २८ गते (13th Aug. 2026) मा हुनेछ ।

आवेदनकर्ताको बारेमा जानकारी: १. आवेदनकर्ताको नाम: २. आवेदनकर्ताको पद: ३. आवेदनकर्ताको उमेर: ४. आवेदनकर्ताको शिक्षा: ५. आवेदनकर्ताको अनुभव: ६. आवेदनकर्ताको स्वास्थ्य: ७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ११. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ८०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ८१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ८२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ८३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ८४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ८५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ८६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ८७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ८८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ८९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ९०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ९१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ९२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ९३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ९४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ९५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ९६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ९७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ९८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ९९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १००. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १०१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १०२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १०३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १०४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १०५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १०६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १०७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १०८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १०९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ११०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १११. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ११२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ११३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ११४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ११५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ११६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ११७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ११८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ११९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १२०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १२१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १२२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १२३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १२४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १२५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १२६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १२७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १२८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १२९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १३०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १३१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १३२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १३३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १३४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १३५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १३६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १३७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १३८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १३९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १४०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १४१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १४२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १४३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १४४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १४५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १४६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १४७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १४८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १४९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १५०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १५१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १५२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १५३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १५४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १५५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १५६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १५७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १५८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १५९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १६०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १६१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १६२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १६३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १६४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १६५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १६६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १६७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १६८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १६९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १७०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १७१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १७२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १७३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १७४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १७५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १७६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १७७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १७८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १७९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १८०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १८१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १८२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १८३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १८४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १८५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १८६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १८७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १८८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १८९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १९०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १९१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १९२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १९३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १९४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १९५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १९६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १९७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १९८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: १९९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २००. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २०१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २०२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २०३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २०४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २०५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २०६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २०७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २०८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २०९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २१०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २११. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २१२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २१३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २१४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २१५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २१६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २१७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २१८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २१९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २२०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २२१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २२२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २२३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २२४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २२५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २२६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २२७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २२८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २२९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २३०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २३१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २३२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २३३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २३४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २३५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २३६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २३७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २३८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २३९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २४०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २४१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २४२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २४३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २४४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २४५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २४६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २४७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २४८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २४९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २५०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २५१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २५२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २५३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २५४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २५५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २५६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २५७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २५८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २५९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २६०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २६१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २६२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २६३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २६४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २६५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २६६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २६७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २६८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २६९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २७०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २७१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २७२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २७३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २७४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २७५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २७६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २७७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २७८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २७९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २८०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २८१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २८२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २८३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २८४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २८५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २८६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २८७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २८८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २८९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २९०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २९१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २९२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २९३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २९४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २९५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २९६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २९७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २९८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: २९९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३००. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३०१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३०२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३०३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३०४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३०५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३०६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३०७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३०८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३०९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३१०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३११. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३१२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३१३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३१४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३१५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३१६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३१७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३१८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३१९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३२०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३२१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३२२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३२३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३२४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३२५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३२६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३२७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३२८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३२९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३३०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३३१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३३२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३३३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३३४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३३५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३३६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३३७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३३८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३३९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३४०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३४१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३४२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३४३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३४४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३४५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३४६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३४७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३४८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३४९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३५०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३५१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३५२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३५३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३५४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३५५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३५६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३५७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३५८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३५९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३६०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३६१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३६२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३६३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३६४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३६५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३६६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३६७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३६८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३६९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३७०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३७१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३७२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३७३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३७४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३७५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३७६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३७७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३७८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३७९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३८०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३८१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३८२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३८३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३८४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३८५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३८६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३८७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३८८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३८९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३९०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३९१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३९२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३९३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३९४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३९५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३९६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३९७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३९८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ३९९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४००. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४०१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४०२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४०३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४०४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४०५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४०६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४०७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४०८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४०९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४१०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४११. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४१२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४१३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४१४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४१५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४१६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४१७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४१८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४१९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४२०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४२१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४२२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४२३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४२४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४२५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४२६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४२७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४२८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४२९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४३०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४३१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४३२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४३३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४३४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४३५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४३६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४३७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४३८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४३९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४४०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४४१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४४२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४४३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४४४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४४५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४४६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४४७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४४८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४४९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४५०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४५१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४५२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४५३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४५४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४५५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४५६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४५७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४५८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४५९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४६०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४६१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४६२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४६३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४६४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४६५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४६६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४६७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४६८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४६९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४७०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४७१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४७२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४७३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४७४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४७५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४७६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४७७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४७८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४७९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४८०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४८१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४८२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४८३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४८४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४८५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४८६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४८७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४८८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४८९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४९०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४९१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४९२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४९३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४९४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४९५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४९६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४९७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४९८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ४९९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५००. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५०१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५०२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५०३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५०४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५०५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५०६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५०७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५०८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५०९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५१०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५११. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५१२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५१३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५१४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५१५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५१६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५१७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५१८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५१९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५२०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५२१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५२२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५२३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५२४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५२५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५२६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५२७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५२८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५२९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५३०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५३१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५३२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५३३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५३४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५३५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५३६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५३७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५३८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५३९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५४०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५४१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५४२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५४३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५४४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५४५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५४६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५४७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५४८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५४९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५५०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५५१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५५२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५५३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५५४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५५५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५५६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५५७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५५८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५५९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५६०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५६१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५६२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५६३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५६४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५६५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५६६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५६७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५६८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५६९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५७०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५७१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५७२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५७३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५७४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५७५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५७६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५७७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५७८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५७९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५८०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५८१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५८२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५८३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५८४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५८५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५८६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५८७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५८८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५८९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५९०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५९१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५९२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५९३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५९४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५९५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५९६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५९७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५९८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ५९९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६००. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६०१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६०२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६०३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६०४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६०५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६०६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६०७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६०८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६०९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६१०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६११. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६१२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६१३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६१४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६१५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६१६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६१७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६१८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६१९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६२०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६२१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६२२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६२३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६२४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६२५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६२६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६२७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६२८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६२९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६३०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६३१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६३२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६३३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६३४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६३५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६३६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६३७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६३८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६३९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६४०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६४१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६४२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६४३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६४४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६४५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६४६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६४७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६४८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६४९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६५०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६५१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६५२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६५३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६५४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६५५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६५६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६५७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६५८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६५९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६६०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६६१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६६२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६६३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६६४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६६५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६६६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६६७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६६८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६६९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६७०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६७१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६७२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६७३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६७४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६७५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६७६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६७७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६७८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६७९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६८०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६८१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६८२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६८३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६८४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६८५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६८६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६८७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६८८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६८९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६९०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६९१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६९२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६९३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६९४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६९५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६९६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६९७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६९८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ६९९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७००. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७०१. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७०२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७०३. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७०४. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७०५. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७०६. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७०७. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७०८. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७०९. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७१०. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७११. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७१२. आवेदनकर्ताको अन्य जानकारी: ७१३



‘म मदनकृष्ण’मा भित्रिए अरुण

वरिष्ठ कलाकार मदनकृष्ण श्रेष्ठको जीवनीमा आधारित बायोपिक फिल्म ‘म मदनकृष्ण’मा हरिवंश आचार्यको भूमिकामा कलाकार अरुण क्षेत्री देखिने भएका छन् । निर्माण युनिटले अरुण फिल्ममा भित्रिएको जानकारी दियो । मदनकृष्णको कलाकारिताको पार्टनर रियल लाइफमा हरिवंश थिए भने अब पदमा उनको पार्टनरको भूमिकामा अरुण देखिनेछन् । ‘गोथली’का मुख्य पात्र हुन् । अरुणले अब ‘म मदनकृष्ण’सँगै यही टिमले सिरिजकै रूपमा निर्माण गर्ने हरिवंश आचार्यको बायोपिक चलचित्रका लागि पनि एकैपटक साइन गरेका हुन् । फिल्मका निर्देशक मिलन चान्स हुन् ।



बिहीबार, २१ साउन २०८३ (Thursday, 06 August 2026)

मनबिनाको धन-२ का लागि मदनकृष्णले गाए गीत



प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- टंक बुढाथोकीको निर्देशन रहने फिल्म ‘मन बिनाको धन-२’ वरिष्ठ कलाकार मदनकृष्ण श्रेष्ठ, यमन श्रेष्ठ, राजाराम पौडेल, रश्मिला तामाङ र निर्मल शर्मा जोडिएका छन् । निर्माण युनिटले मंगलवार सबैसँग औपचारिक सम्झौता गर्दै फिल्ममा अभिनयसँगै मदनकृष्ण श्रेष्ठले एउटा गीतमा स्वर पनि दिने भएका

छन् । मंगलवार नै उनको स्वरमा फिल्मको एक गीत रेकर्ड भयो । फिल्मका लागि यसअघि सरोज खनाल, गौरी मल्ल, विपिन कार्की, पुजा शर्मा र महेश त्रिपाठी मुख्य भूमिकामा अनुबन्धित भएका थिए । टंक बुढाथोकी प्रोडक्सनको ब्यानरमा निर्माण हुन लागेको यस फिल्मको कथा निर्देशक टंक बुढाथोकी स्वयंले तयार पारेका हुन् । पटकथा तथा संवाद शिवम् अधिकारीले लेखेका छन् भने गीत-सङ्गीतको जिम्मेवारी पनि

बुढाथोकीकै रहनेछ। फिल्मकी निर्माता विष्णुमाया मैनाली बुढाथोकी हुन् । निर्माण टिमका अनुसार फिल्मको छायांकन भदौको पहिलो सातादेखि सुरु हुनेछ । काठमाडौँ उपत्यकाका विभिन्न स्थानसँगै मुस्ताडमा पनि फिल्मको छायांकन गरिने छ । नरेन्द्र मैनालीको छायांकन, कविराज गहतराज, रामजी लामिछाने र गम्भीर विष्टको कोरियोग्राफी रहने फिल्ममा द्रन्द्र शुक्रराज शाहले गर्नेछन् ।



रहेको सिनेमाको कथा गोविन्द फ्याल र शिशिर चालिसेले लेखेका हुन् । सिनेमामा सुलभ प्रतिक देउजा र समिक्षा देउजाको लगानी गरेका छन् । कपनगढी सिनेमा र फिल्म क्रिउ नेपालको प्रस्तुतिमा निर्माण भएको सिनेमामा विष्णु धिमिरे ‘काल्म्य’को डीओपी, मित्र डी गुरुङको सम्पादन,

अर्जुन पोखरेलको संगीत, रामजी लामिछानेको कोरियोग्राफी, रोशन श्रेष्ठको एक्सन निर्देशन रहेको छ । फिल्मका प्रोडक्सन म्यानेजमेन्ट ईश्वर धिमिरेको छ । सिनेमा एप्पल इन्टरटेन्मेन्टले नेपालभर वितरण गर्दैछ । टिजर रिलिज कार्यक्रममा उपस्थिती अधिकांश फिल्मीकर्मिले मुक्तकण्ठले प्रशंसा

गरेका थिए । पूर्ण रूपमा पारिवारिक कथावस्तुमा टिजर तयार भएको भन्दै यसले दर्शकको मन जित्ने विश्वास गरिएको छ । यसअघि फिल्म ‘फिगो दाउ’ले बक्स अफिसमा सुपरहिटको व्यापार गरेको थियो । यसको सिक्वेलको रूपमा तयार भएको ‘फिगो दाउ २’को टिजरले पनि दर्शकको मन जित्ने आशा गर्न सकिन्छ ।

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- आईसीसी २०२७ एकदिवसीय विश्वकप छनोट- ‘ग्लोबल क्वालिफायर्स’को मिति सार्वजनिक भएको छ । बुधवार अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट काउन्सिल (आईसीसी)ले १० टोलीको सहभागिता रहने प्रतियोगिताको मिति तय गरेको हो । प्रतियोगिता अर्को वर्षको फेब्रुअरी २२ देखि मार्च २३ सम्म हुनेछ । प्रतियोगिताको भेन्यू भने सार्वजनिक हुन बाँकी छ । आईसीसी वरीयतामा ११औँ र १२औँ स्थानमा रहेका आयरल्यान्ड र वेस्ट इन्डिजले विश्वकप छनोटमा अन्य ८ टोलीसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछन् । आठमध्ये चार टोली आईसीसी विश्वकप लिग २ का शीर्ष चार टोली हुनेछन् । त्यस्तै अन्य चार टोली विश्वकप क्वालिफायर प्लेअफबाट आउनेछन् । छनोट जित्ने टोलीले सोझै विश्वकप २०२७ को दोस्रो चरणमा प्रवेश पाउनेछ ।



त्यस्तै छनोटमा दोस्रो, तेस्रो र चौथो स्थान हासिल गर्ने टोलीले पहिलो चरण अर्थात् सुपर सिरिज खेल्नुपर्ने हुन्छ ।

सुपर सिरिज विजेता टोली दोस्रो चरण पुग्नेछ । त्यसपछि कुल १२ टोली दुई समूहमा विभाजन हुनेछन् ।

नेपालले विश्वकप छनोटका लागि प्लेअफदेखि नै खेल्नुपर्ने

काठमाडौँ (प्रस)- नेपालले आगामी वर्ष आयोजना हुने आईसीसी एकदिवसीय विश्वकप खेल छनोट प्लेअफ चरणदेखि नै खेल्नुपर्ने भएको छ । ग्लोबल छनोट आगामी वर्ष फेब्रुअरी २२ देखि मार्च २३ सम्म हुने भएको छ । क्रिकेटइन्फोका अनुसार अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट परिषद् (आईसीसी) ले प्रतियोगिताको मिति तय गरिसकेको भए पनि आयोजना हुने स्थान भने अझै सार्वजनिक गरेको छैन । आईसीसीले जुलाईमा सार्वजनिक गरेको नयाँ विश्वकप ढाँचाअनुसार छनोट प्रतियोगिताको विजेता टोलीले सिधै मुख्य समूह चरणमा स्थान बनाउनेछ । दोस्रो, तेस्रो र चौथो स्थानमा रहने टोलीले भने विश्वकपको प्रारम्भिक चरण ‘सुपर सिरिज’ मा प्रतिस्पर्धा गर्नेछन् । त्यसपछि सुपर सिरिजको विजेता टोलीले १२ राष्ट्र सहभागी हुने मुख्य विश्वकपमा स्थान सुरक्षित गर्नेछ ।

सन् २०२७ को आईसीसी एकदिवसीय विश्वकप दक्षिण अफ्रिका, जिम्बाब्वे र नामिबियाका १२ वटा सहरमा अक्टोबर ४ देखि नोभेम्बर ११ सम्म आयोजना हुनेछ । विश्वकप छनोट प्रतियोगितामा कुल १० टोली सहभागी हुनेछन् । सेप्टेम्बर ३०, २०२६ सम्मको एकदिवसीय वरीयताका आधारमा आयोजक दक्षिण अफ्रिका र जिम्बाब्वेबाहेक पूर्ण सदस्य राष्ट्रहरूमध्ये सबैभन्दा तल्लो वरीयतामा रहेका दुई टोली, लिग-२ का शीर्ष चार टोली तथा विश्वकप छनोट प्लेअफबाट छनोट हुने चार टोलीले प्रतियोगितामा स्थान बनाउनेछन् । विश्वकप छनोट प्लेअफमा लिग-२ का पुञ्जारका चार टोली र च्यालेन्ज लिगका चार टोलीबीच प्रतिस्पर्धा हुनेछ । हाल लिग २ को तालिकाका नेपाल हाल छैटौँ स्थानमा छ । ३२ खेलबाट नेपालले ११ जित, १९ हार र २ खेल नतिजाविहीन

रहँदा नेपालले २४ अंक जोडेको छ । नेपालले बाँकीको एक शृंखलाबाट सबै चार खेलमा जित निकाले पनि शीर्ष चारमा अटाउन मुस्किल हुनेछ । च्यालेन्ज लिगलाई विश्व क्रिकेटको तेस्रो स्तरको प्रतियोगिता मानिन्छ । प्लेअफको ढाँचा अझै तय नभए पनि आठ टोलीबीच हुने यस प्रतियोगिताबाट उत्कृष्ट चार टोलीले विश्वकप छनोटमा स्थान बनाउनेछन् । च्यालेन्ज लिगमा १२ टोली सहभागी हुनेछन्, जसलाई ६-६ टोलीका दुई समूहमा विभाजन गरिनेछ । प्रत्येक टोलीले प्रतियोगिताको चक्रभरि तीनवटा राउन्ड-रोविन प्रतियोगिता खेल्नेछ । दुवै समूहका शीर्ष दुई टोलीले विश्वकप छनोट प्लेअफमा स्थान बनाउनेछन् । यसबीच वेस्ट इन्डिज अहिले एकदिवसीय वरीयताको १०औँ स्थानमा रहेको छ । उसले सेप्टेम्बरमा भारतविरुद्ध दुई एकदिवसीय खेल

प्रत्येक समूहका शीर्ष तीन टोली सोझै सुपर सेभेनमा पुग्नेछन् । बाँकी एक टोली उत्कृष्ट चौथो टोली हुनेछ । सुपर सेभेनबाट शीर्ष चार टोलीले सेमिफाइनलमा स्थान बनाउनेछन् । विश्वकप २०२७ दक्षिण अफ्रिका, जिम्बाब्वे र नामिबियामा अक्टोबर ४ देखि नोभेम्बर २१ सम्म हुनेछ । कुल १२ भेन्यूमा प्रतियोगिता सञ्चालन हुनेछ । नेपालले लिग २ अन्तर्गत भर्खरै नेदरल्यान्ड्स ट्वर सकाएको छ । नेपालले नेदरल्यान्ड्समा चारैवटा खेल हायाँ । दयीनय ट्वरपछि नेपालको सोझै ग्लोबल क्वालिफायरमा पुग्ने सम्भावना लगभग सकिएको छ । चार खेल बाँकी रहेको अवस्थामा नेपाल अहिले २४ अंकसहित छैटौँ स्थानमा छ । तीन खेल कम खेलेको ओमान ३१ अंकसहित चौथो स्थानमा छ । यसको मतलब नेपालको गणीतीय सम्भावनामा केवल एक अंकको फरक छ ।

मात्र खेल बाँकी छ । ती खेलको नतिजासँगै अफगानिस्तान (आठौँ स्थान) र आयरल्यान्ड (१२औँ स्थान) बीच हुने आगामी शृंखलाको परिणामले पनि वेस्ट इन्डिजको वरीयतामा प्रभाव पार्नेछ । यदि आयरल्यान्डले अफगानिस्तानलाई ४-१ वा ४-० ले हराउँदै शृंखला जित्यो भने भारतविरुद्ध दुई खेल जितेपछि वेस्ट इन्डिज शीर्ष आठभित्र पुग्न सक्छ । तर अफगानिस्तानले शृंखला जितेमा वेस्ट इन्डिजले सन् २०२७ विश्वकपमा स्थान बनाउन छनोट प्रतियोगिता खेल्नुपर्ने सम्भावना लगभग निश्चित हुनेछ । यसअघि पनि वेस्ट इन्डिज सन् २०२३ को एकदिवसीय विश्वकपका लागि सिधै छनोट हुन असफल भएको थियो । त्यसपछि हाररेमा भएको छनोट प्रतियोगितामा नेदरल्यान्ड्ससँग सुपर ओभरमा पराजित भएपछि पहिलो पटक वेस्ट इन्डिज विश्वकपबाट बाहिरिएको थियो ।

२० औँ एसियन गेम्स

नेपालबाट २२ खेलका लागि १३६ खेलाडीले प्रतिस्पर्धा गर्ने

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- जापानमा आगामी सेप्टेम्बर १९ देखि अक्टोबर ४ सम्म आयोजना हुने २०औँ एसियन गेम्स (एसियाली खेलकुद) मा नेपालबाट १३६ खेलाडीले प्रतिस्पर्धा गर्ने भएका छन् । राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप) २०औँ एसियन गेम्सका लागि २२ खेलमा सहभागि हुने खेलाडी संख्या टुगो लगाएको हो । एसियन गेम्स २०२६ मा १३६ खेलाडी सहभागि हुने राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्अन्तर्गत खेलकुद विकास विभागका प्रमुख सरोजकुमार पोखरेलले जानकारी दिएका छन् । यस्तै २२ खेलमा कुल ३२ प्रशिक्षक समावेश हुनेछन् । खेलाडी र प्रशिक्षक गरी कुल १६८ जना नेपालबाट जापान जानेछन् । छनोट चरण पार गरेर एसियन गेम्समा छनोट भएको इ-स्पोर्ट्स भने अन्तिम समयमा एसियन गेम्समा अटाउन सकेन । यसअघि राखेप सदस्य सचिवले नै २० एसियन गेम्समा २३ खेलमा करिब १४० खेलाडी सहभागि हुने बताएका थिए । तर इ-स्पोर्ट्स भने समावेश भएन । २०औँ एसियन गेम्समा नेपालबाट पछिल्लो पटक पदक जितेको कराते र कबड्डीसँगै



आर्चरी, एथलेटिक्स, ब्याडमिन्टन, बक्सिङ, साइकलिङ, गल्फ, जुडो, स्क्वास, स्वीमिङ, टेबल टेनिस, टेनिस, कुस्ती, भलिबल, क्यानोइ स्लालोम, डान्स एन्ड स्पोर्ट्स, स्केटबोर्ड, तेक्वान्दो, उजु छन् । टिम खेल अन्तर्गत कबड्डी, भलिबल र क्रिकेट मात्र समावेश छन् भने १९ व्यक्तिगत खेल छन् । जसमा कबड्डीको पुरुष र महिला दुवै टिममा गरेर सर्वाधिक २४ जना खेलाडी छन् । त्यस्तै पुरुष क्रिकेटमा १५ र महिला भलिबलमा १२ जना खेलाडी छन् । आर्चरी, एथलेटिक्स, ब्याडमिन्टन, बक्सिङ, साइकलिङ, गल्फ, जुडो, कबड्डी, कराते, सफ्ट टेनिस, स्क्वास, स्वीमिङ, टेबल टेनिस, टेनिस, कुस्ती, उजुतर्फ नेपालबाट पुरुष र महिला दुवै खेलाडी सहभागि हुनेछन् । यसैगरी भलिबलमा नेपालको महिला टिमले मात्र

सहभागिता जनाउनेछ भने क्यानोइ स्लालोम, क्रिकेट, डान्स एन्ड स्पोर्ट्स, स्केटबोर्ड र तेक्वान्दोमा पुरुष खेलाडीले मात्र सहभागिता जनाउनेछन् । व्यक्तिगत खेल तर्फ उजुबाट सबैभन्दा ११ खेलाडी सहभागि हुनेछन् भने डान्स स्पोर्टमा सबैभन्दा कम १ खेलाडी मात्र छन् । यस्तै साइकलिङ, आर्चरी र स्क्वासमा एक पुरुष र एक महिला गरी दुई-दुई खेलाडी समावेश छन् भने क्यानोइ, स्केडबोर्ड र तेक्वान्दोमा पुरुषतर्फ दुई खेलाडी मात्र सहभागि छन् । पछिल्लो पटक सन् २०२३ मा चीनको हान्फाउमा भएको १९औँ एसियन गेम्समा नेपालबाट २९ खेलमा २५३ खेलाडीले सहभागिता जनाएका थिए । जसमा करातेकी एरिका गुरुङले ऐतिहासिक रजत पदक जितेकी थिइन् भने महिला कबड्डी कांस्य पदक जितेकी थियो । यस पटक आइवी नागोयामा नेपालले स्वर्ण पदकसहित दोहोरो अंकमा पदक जित्ने महत्वाकांक्षी लक्ष्य राखेको छ । नेपालले एसियन गेम्समा अहिलेसम्म स्वर्ण पदक जित्न सकेको छैन । पहिलो एसियन गेम्स देखि नै सहभागिता जनाउँदै आएपनि नेपालले अहिलेसम्म ३ रजत र २३ कांस्य पदक मात्र जितेको छ ।

काठमाडौँ उपत्यका खानेपानीलाई डिएभी कप

ललितपुर (प्रस)- डी.ए.भी बिजनेस स्कूल र ह्युमन रिसोर्स सोसाइटीको संयुक्त आयोजनामा डी.ए.भी कर्पोरेट फुटसल प्रतियोगिताको तेस्रो संस्करण सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको छ । साउन १५ देखि १७ गतेसम्म ललितपुरस्थित डी.ए.भी कलेजको फुटसल मैदानमा आयोजित प्रतियोगितामा विभिन्न क्षेत्रका ३२ कर्पोरेट टोलीले सहभागिता जनाएका थिए । अन्त्यमा काठमाडौँ उपत्यका

खानेपानी लिमिटेड च्याम्पियन बन्यो । फाइनलमा काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी लिमिटेडले नेपाल नागरिक उद्योग प्राधिकरणलाई टाइब्रेकरमा २-० ले पराजित गर्दै उपाधि जितेको हो । च्याम्पियन टोलीले ट्रफी र मेडलसहित नगद एक लाख रूपैयाँ प्राप्त गर्‍यो । उपविजेताले ट्रफी र मेडलसहित ५५ हजार रूपैयाँमा चित्त बुझायो ।



क्यालिफोर्नियाको क्यालाभेरस काउन्टीको एञ्जल्स क्याम्प नजिकै आगो निभाउने क्रममा क्याल फायर टुओलुमे क्यालाभेरस युनिटका अनिनियन्त्रक एभरी स्टार्क मंगलबार डोजर लाइन नजिकै पानी हाल्दै ।
तस्विर: एपी

डेन्यूबमा युद्धपोत फेरि देखिए



प्रहोबो (सर्बिया)– युरोपको दोस्रो लामो डेन्यूब नदीमा खडेरीका कारण पानीको सतह ऐतिहासिक रूपमा घटेपछि दोस्रो विश्वयुद्धका बेला डुबाइएका दर्जनौं जर्मन युद्धपोत फेरि देखिन थालेका छन् । पानीको सतह घट्दै जाँदा नदीमा नौबहन प्रभावित भएको छ, भने ऊर्जा उत्पादनदेखि नदी यातायातसम्ममा असर परेको छ ।

सर्बियाको प्रहोबो बन्दरगाह नजिक, सर्बिया र रोमानियाको सीमावर्ती क्षेत्रमा डुबाइएका युद्धपोतका खिया लागेका संरचना नदीमाथि देखिन थालेका छन् । केही जहाजमा नाजी फण्डा फहराइएका भाँचिएका खम्बासमेत अझै देख्न सकिन्छ । तीमध्ये केही युद्धपोतमा अहिले पनि विष्फोटक तथा हतियार रहेको विश्वास गरिएको छ ।

इतिहासकारहरूका अनुसार सन् १९४४ को सेप्टेम्बरमा सोभियत सेनाको अग्रगमन रोक्ने उद्देश्यले नाजी जर्मनीले डेन्यूबको प्रहोबो क्षेत्रनजिक करिब २०० युद्धपोत जानाजानी डुबाएको थियो । यद्यपि केही महिनापछि सन् १९४५ को मेमा नाजी जर्मनीले आत्मसमर्पण गरेको थियो ।

यी पुराना युद्धपोत हटाउने प्रयास विगतदेखि हुँदै आए पनि अधिकांश जहाजमा अझै विष्फोटक सामग्री रहेकाले काम जटिल बनेको छ । कम्पुनिस्ट शासनकालमा तत्कालीन युगोस्लाभियाले केही युद्धपोत हटाएको भए पनि धेरै नदीमै बाँकी छन् । अहिले युरोपेली संघ (इयू) को आर्थिक सहयोगमा सर्बियाले नदीलाई सुरक्षित र सहज बनाउने प्रयास अघि बढाइरहेको छ ।

डेन्यूब नदी १० वटा युरोपेली मुलुकहुँदै

गर्ने प्रमुख जलमार्ग हो । तर यस वर्षको अत्यधिक गर्मी र खडेरीका कारण पानीको सतह उल्लेखनीयरूपमा घटेपछि, नदी यातायातमा कठिनाई उत्पन्न भएको छ । पानीको कमीले केही विचुत् उत्पादन केन्द्र सञ्चालनमासमेत असर परेको छ, भने मध्य तथा पूर्वी युरोपका केही सरकारले ऊर्जा वचतका उपाय अपनाएका छन् ।

विज्ञहरूले असामान्य गर्मी र खडेरीलाई जलवायु परिवर्तनसहित अन्य वातावरणीय कारणसँग जोड्दै आएका छन् । प्रहोबोका स्थानीय बासिन्दा क्रिस्टा ब्रान्डकले पानीको सतह अत्यधिक घटेका कारण ठूला जहाजको आवागमन लगभग ठप्प भएको बताउँदै अहिले नदी पार गर्नसमेत कठिनाई भएको जानकारी दिए । *रासस/एपी*

निर्वासनबाटै सक्रिय हसिना

ढाका– बंगलादेशकी पूर्वप्रधानमन्त्री शेख हसिनाले स्वदेश फर्कने आफ्नो प्रतिवद्धता दोहोर्‍याउँदै निर्वासनमा रहे पनि देशको राजनीतिमा आफू सक्रिय रहने संकेत दिएको छन् । विश्लेषकहरूले उनको पछिल्लो अभिव्यक्तिलाई अवामी लिगका समर्थकलाई एकजुट राख्ने, दलको राजनीतिक प्रभाव कायम गर्ने र राष्ट्रिय राजनीतिमा आफ्नो सान्दर्भिकता जोगाइराख्ने प्रयासका रूपमा व्याख्या गरेका छन् ।

भारतमा निर्वासनमा रहेकी ७८ वर्षीया हसिनाले जुलाईमा एफपीसंगको कुराकानीमा वर्षको अन्त्यसम्म बंगलादेश फर्कने इच्छा व्यक्त गरेकी थिइन् । उनले आफू पक्राउ पर्न, जेल जान वा ज्यानसमेत गुम्न सक्ने सम्भावनावारे जानकारी रहे पनि जनताको आग्रहका कारण स्वदेश फर्कन चाहेको बताएकी थिइन् ।

हेलिकप्टरमार्फत भारत गएको दुई वर्ष पूरा भएको अवसरमा बुधवार उनले 'शेख हसिनाको घर फर्कने' शीर्षकको नयाँदिल्लीस्थित कार्यक्रममा टेलिफोनमार्फत सम्बोधन गर्ने कार्यक्रम तय गरिएको छ ।

ढाकास्थित नर्थ साउथ विश्वविद्यालयका राजनीति विज्ञानका प्राध्यापक मोहम्मद जलाल उद्दीन सिकदरका अनुसार हसिना अझै पनि अवामी लिगका लागि प्रभावशाली राजनीतिक



प्रतीक हुन् र उनको सम्भावित पुनरागमन दलको अस्तित्वसँग जोडिएको विषय बनेको छ । अवामी लिगका एक वरिष्ठ नेताले पनि पार्टीका धेरै नेता-कार्यकर्ता पक्राउ परेकाले हसिनाले आफू फर्कने चाहना व्यक्त गर्नु उनीहरूप्रतिको जिम्मेवारीबोधको अभिव्यक्ति भएको बताए । उनका अनुसार यसले दलभित्रको मनोबल कायम राख्न मद्दत पुर्‍याउन सक्छ ।

ढाकाबाट प्रकाशित 'प्रथम आलो' दैनिकले हसिनाको स्वदेश फर्कने घोषणा पार्टीमाथिको प्रतिबन्ध हटाउन दबाव सिर्जना गर्ने, कार्यकर्तालाई उत्साहित बनाउने र राजनीतिक स्थान पुनः स्थापित गर्ने रणनीतिको अंश हुन सक्ने विश्लेषण गरेको छ ।

यद्यपि अवामी लिगका पूर्ववरिष्ठ नेता तथा हालका आलोचक महमदुर रहमान मन्तले उक्त धारणा अस्वीकार

गरिसकेको छ ।

हसिना ढाकास्थित अदालतमा उपस्थित नभएपछि, उनीविरुद्ध उक्साहट, हत्या गराउन आदेश दिएको तथा अत्याचार रोक्न असफल भएको अभियोगमा फैसला सुनाइएको थियो । हसिनाको सम्भावित पुनरागमनको विषय बंगलादेश र भारतबीच सुधारोन्मुख सम्बन्धकाबीच पनि संवेदनशील मुद्दाका रूपमा हेरिएको छ । ढाकाले उनको सुपुर्दगीका लागि पटक-पटक अग्रह गर्दै आएको छ, भने भारतले कानुनी प्रक्रियाअनुसार विषयको अध्ययन भइरहेको जनाएको छ ।

भारतीय विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता रणधीर जयस्वालले 'शेख हसिनाको घर फर्कने' कार्यक्रमसँग भारत सरकारको कुनै संलग्नता नरहेको र कार्यक्रममा व्यक्त गरिने विचारलाई सरकारले समर्थन नगर्ने स्पष्ट पारेका छन् । यद्यपि, बंगलादेशका केही विश्लेषकले हसिनाको मुद्दा दुई देशबीचको कूटनीतिक सम्बन्धमा प्रभाव पार्ने विषयका रूपमा प्रयोग हुन सक्ने टिप्पणी गरेका छन् । ढाकास्थित 'अमर देश' दैनिकका सम्पादक महमदुर रहमानले यसलाई नयाँदिल्ली र ढाकाबीचको शक्ति सन्तुलनसँग जोडिएको राजनीतिक विषयका रूपमा हेरेका छन् । *रासस/एफपी*

अफगानिस्तानमा कुपोषण संकट गहिरियो

रोम– अफगानिस्तानमा खाद्यान्न सहायता र पोषण कार्यक्रमका लागि आवश्यक अन्तर्राष्ट्रिय कोष घट्दै गएपछि बाल कुपोषण गम्भीर बन्दै गएको तथा त्यसका कारण बालमृत्युदर थप बढ्न सक्ने जोखिम रहेको संयुक्त राष्ट्रसंघको विश्व खाद्य कार्यक्रम (डब्लुएफपी)ले जनाएको छ । संस्थाले तत्काल अतिरिक्त आर्थिक सहयोग जुटाउन नसके कुपोषण संकट अझ भयावह बन्ने चेतावनी दिएको छ ।

डब्लुएफपीका अनुसार अफगानिस्तानका ३४ मध्ये १२ प्रान्तमा बाल कुपोषण गम्भीर तहमा पुगेको छ र यो अहिलेसम्मकै उच्च अवस्था हो । द्रन्द्, बेरोजगारी, खाद्यान्नको बढ्दो मूल्य, रोगको प्रकोप, स्वच्छ पानी तथा सरसफाइको अभाव र मानवीय सहायता घट्नु यसका प्रमुख कारण रहेको संस्थाले जनाएको छ । अफगानिस्तानका लागि डब्लुएफपीका देशीय निर्देशक जोन एलफले बालमृत्युदर थप बढ्न नदिन तत्काल कदम चाल्नुपर्ने आवश्यकता औल्याउँदै धेरै बालबालिकाका लागि भने सहयोग हिलो भइसकेको बताए ।

सन् २०२१ मा तालिबान सत्तामा फर्किएपछि उत्पन्न राजनीतिक तथा आर्थिक चुनौतीसँग जुधिरहेको अफगानिस्तानमा अहिले मानवीय संकट थप जटिल बन्दै गएको छ । संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानवीय मामिला समन्वय कार्यालय (ओचा) की प्रवक्ता ओलगा चेरेस्कोका अनुसार यस वर्ष देशका तीन चौथाइभन्दा बढी क्षेत्रमा बालबालिकामा तीव्र कुपोषण देखिएको छ । 'वेस्टिड' भनिने यस अवस्थाका बालबालिका आफ्नो उचाइअनुसार अत्यन्त कम तौलका हुन्छन् र उनीहरूलाई तत्काल उपचारात्मक पोषण आवश्यक पर्छ ।

उनका अनुसार धेरै बालबालिका स्वास्थ्य संस्थामा पुग्दासम्म गम्भीर कुपोषणको अवस्थामा पुगिसकेका हुन्छन् भने कतिपय उपचार नपाई मृत्यु हुने अवस्था पनि देखिएको छ । डब्लुएफपीले



सन् २०२५ मा सहायता बजेट कटौतीका कारण १४२ स्वास्थ्य केन्द्र बन्द भएको र १३ हजारभन्दा बढी बालबालिका पोषण उपचार सेवाबाट वञ्चित भएको जनाएको छ । संस्थाले कुनै विशेष दाताको नाम उल्लेख नगरे पनि हालका वर्षहरूमा अन्तर्राष्ट्रिय सहायता उल्लेखनीयरूपमा घटेको जनाएको छ ।

यस वर्ष करिब ३७ लाख अफगान बालबालिका तथा १२ लाख गर्भवती र स्तनपान गराइरहेका महिला तीव्र कुपोषणबाट प्रभावित हुने अनुमान गरिएको छ । डब्लुएफपीका अनुसार मध्यपूर्वमा जारी द्रन्द्का कारण आपूर्ति शृंखलामा अवरोध उत्पन्न भएको छ । छिमेकी मुलुकबीचको तनावका कारण पाकिस्तानसँगको सीमा करिब नौ महिना बन्द हुँदा पोषण सामग्री ढुवानी प्रभावित भएको र भण्डै १० लाख कुपोषित महिला तथा बालबालिका पाँच महिनासम्म आवश्यक पोषण सेवाबाट वञ्चित भएका छन् ।

संस्थाले जुलाईदेखि अक्टोबरसम्म कुपोषणको जोखिम सबैभन्दा उच्च रहने भए पनि पर्याप्त बजेट अभावका कारण अगस्टदेखि

अक्टोबरसम्मका लागि लक्षित खाद्यान्न वितरण कार्यक्रमसमेत स्थगित गर्नुपरेको जनाएको छ । आगामी छ महिनाका लागि तत्काल ५४ करोड अमेरिकी डलर आवश्यक रहेको पनि डब्लुएफपीले उल्लेख गरेको छ ।

यसअघि फेब्रुअरीमा डब्लुएफपीले सहायता कटौतीलाई 'विनाशकारी' भन्दै चारमध्ये तीन गम्भीर कुपोषित बालबालिकासम्म पोषण सहायता पुर्‍याउन नसकिएको जनाएको थियो । संस्थाका अनुसार सन् २०२२ यता खाद्य सहायता कोष करिब ५९ प्रतिशतले घटेको छ, तर मानवीय आवश्यकता निरन्तर बढिरहेको छ ।

संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानवीय मामिला समन्वय कार्यालयका अनुसार अफगानिस्तानका लागि गरिएको दुई अर्ब ७१ करोड अमेरिकी डलरबराबरको मानवीय सहायता अपिलमध्ये हालसम्म २६ प्रतिशतभन्दा केही बढी रकममात्रै प्राप्त भएको छ । कुपोषणलगायत मानवीय सूचकहरू निरन्तर विग्रिरहेको अवस्थामा यो अवस्था अत्यन्त चिन्ताजनक रहेको संयुक्त राष्ट्रसंघले जनाएको छ । *रासस/एपी*

बंगलादेशको गार्मेन्ट क्षेत्रमा रोजगारी संकट

गाजीपुर (बंगलादेश)–बंगलादेशको प्रमुख निर्यात उद्योगका रूपमा रहेको तयारी पोसाक (गार्मेन्ट) क्षेत्रमा निर्यात घट्दै, अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिस्पर्धा बढ्दै र बजार माग कमजोर बन्दै गएपछि, सयौं कारखाना बन्द भएका छन् । त्यसको प्रत्यक्ष असर हजारौं कामचलाको रोजगारीमा परेको छ, भने लाखौं श्रमिकको भविष्यप्रति चिन्ता बढेको छ ।

गार्मेन्ट क्षेत्रमा आठ वर्षदेखि कार्यरत मोसम्मत अखिलमाले जुलाई महिनाको एक साँझ मोबाइलमा आएको सन्देशबाट आफ्नो जागिर समाप्त भएको जानकारी पाइन् । गाजीपुरस्थित लिथे गार्मेन्ट्स कारखानाले एकैपटक करिब तीन हजार कामदारलाई सेवाबाट हटाएको थियो । तीन महिनाकी गर्भवती अखिलमाले नयाँ रोजगारी पाउने सम्भावना न्यून रहेको बताउँदै अब बचत र ऋणकै भरमा परिवार चलाउनुपर्ने अवस्था आएको बताइन् ।

उनले मासिक करिब २५० अमेरिकी डलर पारिश्रमिक पाउँदै आएकी थिइन् । उनका श्रीमान पनि अर्को गार्मेन्ट कारखानामा कार्यरत रहेकाले अहिले परिवारको सम्पूर्ण दायित्व एउटै आम्दानीमा सीमित भएको छ । उनीहरूका सन्तान र बृद्ध अभिभावकसमेत त्यसै आम्दानीमा निर्भर छन् ।

बंगलादेश गार्मेन्ट म्यानुफ्याक्चरर्स एन्ड एक्सपोर्टर्स एसोसिएसन (बिजिएमइए) का अनुसार विगत दुई वर्षमा देशभर रहेका करिब चार हजार गार्मेन्ट कारखानामध्ये भन्दाै ४०० बन्द भएका छन्, जसका कारण दशौं हजार कामदारले रोजगारी गुमाएका छन् । बिजिएमइएका अध्यक्ष महमदुल हसन बाबुले अत्यधिक प्रतिस्पर्धी अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा निर्यात घटेकाले धेरै उद्योग सञ्चालनमै टिक्न नसकेको बताए ।

बंगलादेशको कूल निर्यात आम्दानीको करिब ८० प्रतिशत हिस्सा यही उद्योगबाट आउने गर्छ । करिब ४५ लाख मानिस यस क्षेत्रमा आबद्ध छन् र तीमध्ये अधिकांश महिला छन् । विश्लेषकहरूका अनुसार बंगलादेशले विशेषगरी युरोपेली बजारमा भारत र भियतनामसँग कडा प्रतिस्पर्धा सामना गरिरहेको छ । स्वतन्त्र व्यापार सम्झौताका कारण ती मुलुकले बजार विस्तार गरिरहेका बेला बंगलादेशले सन् २०२९ देखि न्यून विकसित राष्ट्रको हैसियत समाप्त भएसँगै पाउँदै आएको शुल्करहित व्यापार सुविधा पनि गुमाउने अवस्था छ ।

ढाका विश्वविद्यालयका प्राध्यापक सेलिम रेहानका अनुसार अधिमान्य व्यापार सुविधा समाप्त भएपछि स्वतन्त्र व्यापार सम्झौता गर्न नसके बंगलादेशको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता थप कमजोर हुन सक्छ । युरोस्ट्याटको तथ्यांकअनुसार यस वर्षको पहिलो पाँच महिनामा युरोपेली संघ (इयू) मा बंगलादेशबाट हुने तयारी पोसाक निर्यात प्रमुख आर्पूर्तिकतांमध्ये सबैभन्दा धेरै घटेको छ ।

विज्ञहरूले युकेन र मध्यपूर्वको द्रन्द्का कारण विश्वव्यापी

उपभोक्ता माग कमजोर भएको, साथै बंगलादेशको उद्योग अझै पनि कम मूल्यका टि-शर्ट र जिन्सजस्ता उत्पादनबाट केन्द्रित रहँदा उच्च मूल्यका कृत्रिम रेसायुक्त कपडाको बजारमा प्रतिस्पर्धी मुलुकहरू अगाडि बढेको उल्लेख गरेका छन् । आयातीत कपास र अन्य कच्चा पदार्थमा अत्यधिक निर्भरता पनि उत्पादन लागत बढाउने अर्को कारण बनेको छ । अनुसन्धान संस्था एपेरल भ्वाइसका प्रमुख मोहिउद्दिन रबेलेले योजना र पूर्वाधार सुदृढ नगरी उद्योग विस्तार गरिएकोले अहिले प्रतिस्पर्धा घान्न कठिन भएको बताए । उनका अनुसार बंगलादेश अझै आधारभूत उत्पादनमै सीमित छ र सैन्य पोसाक तथा स्वास्थ्य क्षेत्रका विशेष परिधानजस्ता उच्च मूल्यका उत्पादनमा पर्याप्त अवसर उपयोग गर्न सकेको छैन ।

विश्व बैंकको हालैको अध्ययनले बंगलादेशका अधिकांश गार्मेन्ट उद्योग अझै श्रम-आधारित अर्धस्वचालित प्रणालीमा निर्भर रहेको देखाएको छ, भने भियतनामलगायत प्रतिस्पर्धी मुलुक उन्नत स्वचालित उत्पादन प्रणालीतर्फ तीव्र गतिमा अघि

बढिरहेका छन् । यद्यपि श्रम अधिकारकर्मीहरूले बढ्दो स्वचालनले भविष्यमा रोजगारी थप घटाउन सक्ने चिन्ता व्यक्त गरेका छन् ।

बंगलादेश श्रम अध्ययन संस्थानका कार्यकारी निर्देशक सैयद सुल्तान उद्दीन अहमदले उद्योगको परिवर्तनअनुसार श्रमिकलाई अनुकूल बनाउन स्पष्ट सरकारी नीति आवश्यक रहेको बताए । सरकारी सल्लाहकार रसिद अल महमुद टिटुमिरले भने वर्गालंदो औद्योगिक आवश्यकताअनुसार कामदारलाई तालिम दिने कार्यक्रमलाई सरकारले प्राथमिकता दिएको जानकारी दिए ।

तर जागिर गुमाएका कामदारका लागि ती दीर्घकालीन योजनाले तत्काल राहत दिन सकेका छैनन् । सिलाइ र कपडा सिलाउने लामो अनुभव हुँदाहुँदै पनि गाजीपुरका धेरै कारखानाबाट काम नपाएपछि वेगम नामले चिनिने एक श्रमिक आफ्नो परिवारको जीविकोपार्जनका लागि उत्तर बंगलादेशस्थित पैतृक गाउँ फर्किन बाध्य भएका छन् । 'अब त्यसपछि के हुन्छ, मलाई थाहा छैन,' उनले भने । *रासस/एफपी*

नेपाल सरकार	
कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय	
कर्णाली प्रदेशको सुर्खेत जिल्लामा प्रस्तावित कर्णाली प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्र सुर्खेत (हाल नेपालगञ्ज) आयोजनाको वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) प्रतिवेदनमा राय-सुझावको लागि आह्वान गरिएको सार्वजनिक सूचना	
प्रकाशित मिति : २०८३/०४/२१	
श्री कर्णाली प्रदेश प्रहरी कार्यालय प्रस्तावक रहेको कर्णाली प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्र, सुर्खेत (हाल नेपालगञ्ज) आयोजनाको वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) प्रतिवेदन श्री गृह मन्त्रालयमार्फत यस मन्त्रालयमा स्वीकृतिा लागि प्राप्त भएको छ । प्राप्त प्रतिवेदन अनुसार, सुर्खेत विमानस्थलबाट करिव ४० कि.मि. उत्तरपश्चिममा रहने गरी प्रस्तावित यस आयोजना पञ्चपुरी नगरपालिका वडा नं.८ स्थित ढुङ्गाल्थाईमा रहेको श्री मीरीडीँडा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको जग्गामा निर्माण गरिनेछ । आयोजनाले सामुदायिक वनको जम्मा १४०,५१२ वर्ग मि. जग्गामा ९०५ खाली क्षेत्र राखी कुल १३,८८६.६३ वर्ग मि. निर्माण क्षेत्रफल भएका संरचनाहरू निर्माण गर्नेछ । प्रस्तावित संरचनाहरूमा प्रतीक्षालय ब्लक, क्वार्टर गाई ब्लक, ब्यारेक ब्लक, मेस ब्लक, पाहुना घर, अडिटोरियम हल,रिबेटक हल, इन्चार्ज क्वार्टर, वरिष्ठ अधिकारी क्वार्टर, शौचालय ब्लक, कक्षा कोठा हल, वेशभूषाउस, अस्पताल भवन, पारिवारिक एकाइ, क्यान्टीन, जिम हल, दूले बहुउद्देश्यीय हल, सानो बहुउद्देश्यीय हल, रिमुरेशन ब्लकहरू, फोटोग्राफी तथा कम्प्युटर प्रयोगशाला, ई-लाइब्रेरी, तालिम केन्द्र कार्यालय लगायतका संरचना रहनेछन् । आयोजनाले स्थानीय पानी मुहानबाट दैनिक १७०,००० लि. पानी प्रयोग गर्नेछ । वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७ को नियम ९०६० बमोजिम यस प्रतिवेदनमा राय-सुझाव दिनका लागि सर्वसाधारणले प्रतिवेदन उत्तार गर्न सक्ने व्यवस्था रहेकाले यो प्रतिवेदन निम्न स्थानहरूमा तथा यस मन्त्रालयको वेबसाइट [www.mofc.gov.np] मा समेत सार्वजनिक गरिएको छ । प्रतिवेदनमा उपयुक्त राय-सुझाव प्राप्त भएमा, यस मन्त्रालयले उक्त प्रस्ताव कार्यान्वयनका लागि स्वीकृति दिने क्रममा ती राय-सुझावहरूलाई समेत विचारमा राख्नेछ । उक्त प्रतिवेदनका सम्बन्धमा सर्वसाधारण व्यक्तित्व वा संस्थाको कुनै राय-सुझाव भएमा यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित मितिले ७ (सात) दिनभित्र आफ्नो राय-सुझाव लिखित रूपमा निम्न ठेगानामा पठाईदिएजुन यसै सूचनाद्वारा आह्वान गरिन्छ ।	
प्रतिवेदन अध्ययन वा उत्तर गर्न सकिने स्थानहरू:	राय-सुझाव पठाउने ठेगाना:
श्री गृह मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौं । श्री त्रिभुवन विश्वविद्यालय, केन्द्रीय पुस्तकालय, कीर्तिपुर, काठमाडौं । श्री जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत । श्री पञ्चपुरी नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, बाबियाचौर, सुर्खेत ।	कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय वातावरण प्रभाव अध्ययन शाखा सिंहदरबार, काठमाडौं फोन नं.०१-४२१९५६७, ४२१९४६ ईमेल:- info@mofc.gov.np



पर्यटक पोखरास्थित फेवाताल किनारमा थन्किएका डुंगा । वर्षायाममा पर्यटकीय गतिविधि न्यून भएपछि फेवातालमा डुंगा चढ्ने कुदैं डुंगा पर्यटकको संख्या पनि कम छ । तस्विर: राम थापा/रासस

४२ बचतकर्ताको रकम फिर्ता

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- समस्याग्रस्त सहकारी व्यवस्थापन समितिले शिव शिखर र पशुपति सहकारीका साना बचतकर्ताको बचत फिर्ता गरेको छ । समितिका सदस्य सचिव रविन ढकालअनुसार शिव शिखर सहकारीका १४ जना र पशुपति सहकारीका २८ जना बचतकर्ताले रकम

फिर्ता पाएका हुन् ।

सरकारले समस्याग्रस्त सहकारीको ऋण असुलीबाट प्राप्त भएको रकम नै पीडित बचतकर्तालाई फिर्ता गरिएको स्पष्ट पारेको छ ।

समितिका अनुसार पहिलो चरणमा थोरै बचत रकम भएका बचतकर्ताहरूलाई रकम फिर्ता गरिएको हो । यसरी नै क्रमशः

बचतकर्ताको रकमका आधारमा वर्गीकरण गरेर रकम फिर्ता गरिने छ ।

समस्याग्रस्त सहकारी संस्थाहरूबाट ऋण असुली र सम्पत्ति व्यवस्थापनबाट प्राप्त रकमबाट सम्बन्धित सहकारीका बचतकर्ताहरूलाई बचत फिर्ता गर्ने कार्य प्रचलित कानुनी व्यवस्था बमोजिम निरन्तर रूपमा सञ्चालन भइरहेको छ ।

कर्पोरेट

किसान सहकारीले सञ्चालनमा ल्यायो बिउ प्रशोधन उद्योग



कैलाली (प्रस)- किसान बहुउद्देशीय सहकारी संस्थाले बिउ प्रशोधन तथा भण्डारण उद्योग सञ्चालनमा ल्याएको छ । कैलालीको लम्कीमा केन्द्रीय कार्यालय रहेको संस्थाले सञ्चालनमा ल्याएको उक्त उद्योगको सुदूरपश्चिम प्रदेशका मुख्यमन्त्री कमल बहादुर शाहले उद्घाटन गरेका हुन् ।

लम्कीचुहा नगरपालिका वडा नं. ४ मा नवनिर्मित उद्योगको उद्घाटन गर्दै मुख्यमन्त्री शाहले सहकारीमार्फत किसानहरूलाई बिउ उत्पादनमा प्रोत्साहन र सहायता दिनु प्रशंसनीय कार्य भएको बताए । उत्पादनपश्चात् गुणस्तरीय बिउको प्रशोधन र बजारीकरण गर्ने संस्थाको मुख्य उद्देश्यले यस क्षेत्रका कृषकहरू प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने विश्वास व्यक्त गर्दै उहाँले सहकारीको प्रयासको सरहाना गरे ।

कार्यक्रममा उद्योग तथा संस्थावारे विस्तृत जानकारी दिँदै सहकारीका महाप्रबन्धक डम्बर बहादुर शाहले उद्योग सञ्चालनसँगै यस क्षेत्रका किसानहरूले उन्नत जातका धान, गहुँ, मकै, तोरी लगायतका बिउविजनको ग्रेडिङ र प्याकेजिङ स्थानीय स्तरमै गर्न पाउने बताए । किसानहरूलाई उचित मूल्यमा सहज र सर्वसुलभ रूपमा गुणस्तरीय बिउ उपलब्ध गराउने र उचित मूल्यमा किसानका उत्पादनहरू खरिद गरिदिने मुख्य लक्ष्यका साथ यो उद्योग स्थापना गरिएको हो'- महाप्रबन्धक शाहले भने ।

बिउ प्रशोधन उद्योग स्थापनाका लागि सहकारी संस्थाले स्थानीय सरकार (लम्कीचुहा नगरपालिका) र सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारसँग वित्तीय साभेदारी गरेको छ । हालसम्म कुल रु. १ करोड ४१ लाख ३० हजार लगानी भइसकेको यस उद्योगको भवन निर्माणका लागि लम्कीचुहा नगरपालिकाले रु. २५ लाख र मेसनरी खरिदका लागि सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारले रु. १७ लाख १५ हजार अनुदान उपलब्ध गराएको संस्थाले जनाएको छ ।

उद्योग सञ्चालन तथा बिउ उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्न सहकारीले ४१ जना कृषक र १ कृषि सहकारी संस्थालाई आवश्यक स्रोत-साधन उपलब्ध गराएको छ । संस्थाको सहयोगमा कृषक र कृषि सहकारीले कुल १४० विघा क्षेत्रफलमा धानको मूल बिउ उत्पादनका लागि खेती सुरु गरिसकेका छन् । यस उद्योगको सञ्चालनबाट

सुदूरपश्चिमका किसानहरूले बिउका लागि अन्यत्र निर्भर हुनुपर्ने बाध्यताको अन्त्य हुने र स्थानीय स्तरमै रोजगारीका अवसरहरू समेत सिर्जना हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

देभको इन्जिनियरिङमा घरको नक्सा डिजाइन गराउँदा ३३ प्रतिशत छुट

काठमाडौं (प्रस)- आवासीय घरको नक्सा डिजाइनदेखि राष्ट्रिय भवन संहिताले तोकेबमोजिमको संरचना निर्माण र फिनिसिङसम्मको सम्पूर्ण काम सकेर धरधनीलाई साँचो हस्तान्तरण गर्दै आएको देभको इन्जिनियरिङ एन्ड विल्डर्स प्रा.लि.ले घरको नक्सा डिजाइनमा ३३ प्रतिशत छुट दिने घोषणा गरेको छ ।



इन्जिनियरिङ क्षेत्रका विज्ञहरू घर निर्माण गर्नुअघि सही योजना, प्राविधिक डिजाइन र संरचनात्मक विश्लेषणलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेमा जोड दिन्छन् । यही आवश्यकतालाई ध्यानमा राखेर देभको इन्जिनियरिङ एन्ड विल्डर्स प्रा.लि.ले घर निर्माणको तयारीमा रहेका व्यक्तिहरूका लागि नक्सा डिजाइन तथा सम्बन्धित इन्जिनियरिङ सेवामा ३३ प्रतिशत छुट दिने योजना सार्वजनिक गरेको हो । कम्पनीका अनुसार घर निर्माणको प्रारम्भिक चरणमै जग्गाको अवस्था, भवनको आवश्यकता, उपलब्ध क्षेत्रफल, परिवारको जीवनशैली, बजेट तथा संरचनात्मक सुरक्षालाई ध्यानमा राखेर डिजाइन तयार गर्नुपर्छ । यसका लागि देभको इन्जिनियरिङले घर बनाउने जग्गाको वास्तु विश्लेषण, आर्किटेक्चर ड्रइङ, स्ट्रक्चरल ड्रइङ तथा ग्री-डी भिजुअलाइजेसनलगायत सेवा एकीकृत रूपमा उपलब्ध गराउने जनाएको छ । घर निर्माणमा सबैभन्दा पहिले जग्गाको अवस्था र उपलब्ध स्थानको उचित अध्ययन गर्नुपर्छ । त्यसपछि ग्राहकको आवश्यकता र भवनको उपयोगिताअनुसार प्रारम्भिक योजना तयार गर्नुपर्छ । देभको इन्जिनियरिङले यही प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्दै ग्राहकको आवश्यकताअनुसार वास्तु तथा डिजाइनसम्बन्धी परामर्श उपलब्ध गराउने जनाएको छ ।

‘आर्थिक रूपान्तरणमा राष्ट्र बैंकको सक्रिय भूमिका आवश्यक छ’

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- अर्थमन्त्री स्वर्णिम वाग्लेले नेपाल राष्ट्र बैंकलाई केवल नियामक संस्थाका रूपमा नभई नेपालको आर्थिक रूपान्तरणको सहयात्री र सहनिर्माताका रूपमा अघि बढ्नुपर्ने बताएका छन् । नेपाल राष्ट्र बैंकका कार्यकारी निर्देशकहरूसँग बुधबार अर्थ मन्त्रालयमा भएको छलफलमा राष्ट्र बैंकले नियामक निकायको भूमिकासँगै मुलुकको आर्थिक रूपान्तरणमा सक्रिय साभेदारको भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने धारणा उनले व्यक्त गरे ।

‘आजको छलफल कुनै औपचारिक टिप्पणीमा सीमित रहने छैन । यहाँ उठेका प्रत्येक विषयलाई कार्ययोजनामा रूपान्तरण गरिनेछ । आवश्यक परे संयुक्त कार्यदल बनाउनेछौं, नीतिगत समन्वयलाई संस्थागत गर्नेछौं र निर्णय प्रक्रियालाई अझ छरितो बनाउनेछौं,’ उनले भने, ‘हामीसँग अहिले दुर्लभ अवसर छ । सुधारको राजनीतिक इच्छाशक्ति छ । आर्थिक स्थायित्वको आधार बनेको छ । निजी क्षेत्र अवसरका लागि तयार छ । अब राज्यका संस्थाहरूले पनि एउटै आत्मविश्वास, एउटै स्पष्टता र एउटै गतिका साथ अघि बढ्नुपर्छ । यदि सरकार, नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंकिङ क्षेत्र र निजी क्षेत्र एउटै दिशामा अघि



‘बैंकिङ प्रणालीमा रहेको अधिक तरलतालाई उत्पादन, उद्योग र रोजगारीमा कसरी रूपान्तरण गर्न सकिन्छ ? पूँजी बजार, रियल इस्टेट, बैंकिङ प्रणाली र वास्तविक अर्थतन्त्रबीच स्वरथ सतबन्ध कसरी निर्माण गर्न सकिन्छ ?’

डा. स्वर्णिम वाग्ले अर्थमन्त्री

बढे भने नेपालको आर्थिक रूपान्तरण केवल कल्पना रहने छैन, त्यो कार्यान्वयनको चरणमा प्रवेश गर्नेछ ।’

अर्थमन्त्री वाग्लेले सरकारले घोषणा गरेका आर्थिक सुधारलाई सफल बनाउन नेपाल राष्ट्र बैंकले आवश्यक नीतिगत पहलका विषयमा सुभाब दिन कार्यकारी निर्देशकहरूलाई अप्रह्न गरे ।

उनले उत्पादनमुखी क्षेत्रमा कर्जा प्रवाह कसरी बढाउन सकिन्छ भन्ने विषयमा विशेष चासो व्यक्त गरे । ‘बैंकिङ प्रणालीमा रहेको अधिक तरलतालाई उत्पादन, उद्योग र

रोजगारीमा कसरी रूपान्तरण गर्न सकिन्छ ? पूँजी बजार, रियल इस्टेट, बैंकिङ प्रणाली र वास्तविक अर्थतन्त्रबीच स्वस्थ समन्वय कसरी निर्माण गर्न सकिन्छ ?’ उनले भने, ‘मौद्रिक नीति र वित्तीय नीतिबीचको समन्वयलाई अझ प्रभावकारी कसरी बनाउने ? डिजिटल वित्त, फिनटेक, वैकल्पिक वित्त, स्टार्टअप वित्तपोषण र नयाँ वित्तीय उपकरणलाई कसरी सहज बनाउने भन्ने विषयमा पनि जानकारी गराउनुहोला ।’

अर्थमन्त्री वाग्लेले नियमनको उद्देश्य केवल नियन्त्रण गर्नु नभई उत्पादनशील आर्थिक गतिविधिलाई सक्षम बनाउनु हुनुपर्नेमा जोड दिए । उनले नेपालको नियामक प्रणालीले नवप्रवर्तनलाई रोकिरहेको छ वा प्रोत्साहन गरिरहेको छ भन्ने प्रश्नको उत्तर आफैसँग खोज्नुपर्ने बेला आएको बताए । ‘हामी ‘यो सम्भव छैन’ भन्ने सोचबाट होइन, ‘यसलाई सम्भव बनाउन के गर्नुपर्छ’ भन्ने सोचबाट छलफल गरौं,’ उनले भने, ‘मुलुकलाई सबैभन्दा बढी आवश्यक परेको कुरा नीतिगत आत्मविश्वास हो ।’

अर्थमन्त्री वाग्लेले सरकार र नेपाल राष्ट्र बैंक आत्मविश्वासी भए बैंकिङ प्रणाली र निजी क्षेत्र पनि आत्मविश्वासी बन्ने तथा त्यसले आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न सहज हुने बताए । उनले भने, ‘अब मौद्रिक पक्षबाट पनि त्यही गति, त्यही स्पष्टता र त्यही प्रतिबद्धता आवश्यक छ ।’

नेप्सेमा सामान्य सुधार

चार अर्ब ४० करोडभन्दा बढीको कारोबार

काठमाडौं (प्रस)- धितोपत्र बजारमा सेयर कारोबार मापक नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचक बुधबार सामान्य अंकले बढेको छ । नेपाल स्टक एक्सचेञ्जका अनुसार नेप्से परिसूचक चार दशमलव ७९ अंकले बढेर दुई हजार ६६७ दशमलव ९७ बिन्दुमा पुगेको छ । ठूला कम्पनीको कारोबार मापन गर्ने सेन्सेटिभ परिसूचक शून्य दशमलव ६० अंकले बढेर ४६७ दशमलव ३६ बिन्दुमा पुगेको छ । यसैगरी, फ्लोट परिसूचक शून्य दशमलव ०३ अंकले घटेर १८३ दशमलव २९ बिन्दुमा भरेको छ भने सेन्सेटिभ फ्लोट परिसूचक शून्य दशमलव ३० अंकले घटेर १५८ दशमलव २६ बिन्दुमा सीमित भएको छ । विभिन्न कम्पनीका एक करोड ६७ हजार ७३२ कित्ता शेयर रू चार अर्ब ४० करोड ९८ लाख ८६ हजार ४५७ मा खरिदविक्री भएको छ । कारोबार भएका १३ उपसमूहमध्ये पाँच उपसमूहको परिसूचक बढेको छ भने आठ उपसमूहको परिसूचक घटेको छ । एक सय



२२ कम्पनीको शेयर मूल्य बढेको, एक सय ४३ कम्पनीको घटेको तथा ११ कम्पनीको शेयर मूल्य स्थिर रहेको नेप्सेले जनाएको छ ।

सोलु हाइड्रोपावर लिमिटेड, शिखर पावर डेभलपमेन्ट लिमिटेड र रिडी पावर कम्पनी लिमिटेडका लगानीकर्ताले सर्वाधिक कमाएका छन् । त्यसैगरी, एभरेष्ट कलर लिमिटेड, कामना सेवा विकास बैंक डिवेन्चर र मञ्जुश्री फाइनान्स लिमिटेड डिवेन्चरका लगानीकर्ताले सर्वाधिक गुमाएका छन् ।

गण्डकी प्रदेशमा

रोपाइँ ९९.३९ प्रतिशत

प्रभाव संवाददाता

गण्डकी- गण्डकी प्रदेशमा हालसम्म ९९ दशमलव ३९ प्रतिशत रोपाइँ भइसकेको छ । प्रदेशको कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयका अनुसार ९३ हजार ६०६ हेक्टरमा रोपाइँ भइसकेको छ ।

छिटपुटवाहेक अधिकांश क्षेत्रमा रोपाइँ सकिएको मन्त्रालयका वरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ शशी अधिकारीले बताए । साउन अन्तिमसम्ममा सबै ठाउँमा रोपाइँ भइसकेको उनको भनाइ छ । प्रदेशको कूल चार लाख ७९ हजार ६१७ हेक्टर खेतीयोग्य जमिनमध्ये बखै र चैते गरी करिब एक लाख हेक्टरमा धानखेती हुने गरेको छ । नवलपुर, कास्की, स्याङ्जा, तनहुँलगायत

जिल्लामा धानखेतीको क्षेत्रफल बढी छ । हिमालपारिका मुस्ताङ र मनाङवाहेक प्रदेशका नौ जिल्लामा धानखेती हुँदै आएको छ । पछिल्लो समय प्रदेशमा रोपाइँको क्षेत्रफल भने बर्सेन घट्दै गएको पाइएको कृषि अर्थविज्ञ अधिकारीले बताए । चार वर्षअघि ९७ हजार ७६९ हेक्टर क्षेत्रफलमा बखै धान रोपिएको थियो । त्यसपछिको वर्ष रोपाइँको क्षेत्रफल घटेर ९६ हजार ५३ हेक्टरमा समेटियो ।

गत आवामा ९४ हजार १८२ हेक्टरमा रोपाइँ भएको थियो । जग्गा खण्डीकरण, बाँझो छाड्ने प्रवृत्ति र खेतीयोग्य जमिनमा बस्ती विस्तार तथा पूर्वाधार विकासले धानखेतीको क्षेत्रफल घट्दै गएको पाइएको हो । गण्डकीमा सावित्री,

रामधान, जेठोबुढो, खुमल, सुक्खा, एक्ले, पहेँले, गौरिया, मनुषली, सुनौलो सुगन्धलगायत जातका धानखेती गरिँदैआएको छ । गोरखाको छेवेटार, पालुङटार, आरुघाट, सिरानचोक, लमजुङमा धमिलीकुवा, हराबोट, भोर्लेटार, करापुटार, तनहुँको चुँदीफाँट, सत्रसय फाँट, कलेस्तीफाँट, कास्कीको मकैखोला, हाँडीखोला, पामे र लेखनाथ धानखेतीको पकेट क्षेत्र हुन् । यस्तै पर्वतको फलेबास, जलजला, स्याङ्जाको पुतलीबजार, ओझीखोला, गन्याङ, म्याग्दीको भगवती, पिप्ले, घातान, बागलुङको बडिगाड, गलकोट, जैमिनी र नवलपुरको कावासोती, गैँडाकोटलगायत क्षेत्रलाई धानका लागि पकेट क्षेत्र तोकिएको छ ।

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabinonline.com



www.facebook.com/Prabhabin Online



प्रभाव दैनिक